

LUKIJALLE

Tämä uusi päivitetty Maahanmuuttajaopas on tarkoitettu Sinulle, joka olet juuri muuttanut Lahden kaupunkiin. Opasta on kehitetty vuoden 2002 alkuperäisestä versiosta yhteistyössä maahanmuuttajien asioita hoitavien viranomaisten ja muiden tahojen kanssa. Oppaan tiedot vastaavat tilannetta 1.2.2006.

Opas antaa tietoutta Lahden kaupungin peruspalveluista, maahanmuuttajien erityispalveluista sekä niistä viranomaisista, jotka hoitavat maahanmuuttajien asioita Lahdessa ja Suomessa. Lisätietoja maahanmuuttajien palveluista saat kaupungin internet-sivuilta: www.lahti.fi/ (Polku sivuille: sosiaali- ja terveystoimet > maahanmuuttajat).

Lahden Maahanmuuttajapalvelut aloitti palveluneuvonnan 1.2.2006 kaikille Lahteen muuttaville maahanmuuttajille. Palveluneuvonta on vuoden 2006 loppuun kestävä kokeilu. Palvelu sisältää Suomessa asumiseen liittyvää yleistä neuvontaa (maistraatti, työvoimatoimisto, Kela, terveydenhuolto, poliisi, erilaiset lomakkeet) ja niiden täyttämiseen liittyvät ongelmat.

Palvelu toteutetaan pääasiassa suomen, englannin ja venäjän kielillä, mutta myös mahdollisimman monen muunkin kielen tulkkausta pyritään käyttämään asioiden selvittämiseksi. Palvelukokeilun vakinaistamisesta vuoden 2007 alusta päätetään siitä saadun palautteen ja kokemusten perusteella käytettävissä olevien resurssien mukaan.

Maahanmuuttajatyön koordinaattori
Sosiaalitoimen erityispalvelut
Sosiaali- ja terveystoimi

LATU maahanmuuttajille -projekti
Sosiaali- ja terveystoimi

TERVETULOJA LAHTEEN!...	4
1. MITÄ SINUN PITÄÄ TEHDÄ ENSIMMÄISEKSI KUN OLET MUUTTANUT LAHTEEN?	
Lahden maistraatti...	5
Lahden kihlakunnan poliisilaitos...	6
Pankkiasiat...	6
Kela / kansaneläkelaitos...	7
Työvoimatoimisto...	7
Verotoimisto...	8
2. LAHDEN KAUPUNGIN PALVELUT	
Maahanmuuttajapalvelut...	8
Lahden seudun tulkkikeskus...	9
Sosiaalinen tuki ja sosiaaliasemat...	10
Toimeentulotuki...	13
Työvoiman palvelukeskus Lyhty...	15
Sosiaaliasiamies...	16
Terveystuulopalvelut...	16
Terveysasemat...	17
Äkilliset sairaustapaukset ...	18
Lasten päivähoido...	19
Koulunkäynti...	20
Lahden monikulttuurikeskus Multi – Culti...	21
Lahden kaupungin nuorisopalvelut...	22
Lahden kaupunginkirjasto...	27
Lahden kaupungin maahanmuuttajatyön koordinaattori...	29
LATU maahanmuuttajille –projekti...	30
3. MUITA PAIKALLISIA PALVELUJA	
Lahden seurakuntayhtymä...	31
Muuttuvan elämän monitoimikeskus Takatasku...	31
Suomen Punaisen Ristin Kotopolku – projekti...	32
Missä voi opiskella suomen kieltä Lahdessa?...	32
Asuminen Lahdessa...	34
4. YHDISTYSTOIMINTAA LAHDESSA	
Lahden Inkerinsuomalaiset ry...	36
Lahden venäjänkielen tuki ry...	36
Päijät-Hämeen Tuglas-Seura ry...	37
Mamuset Martat ry...	37
5. VIRANOMAISIA JA TAHOJA, JOTKA HOITAVAT MAAHANMUUTTAJIEN ASIOITA SUOMESSA	
Vähemmistövaltuutettu...	37
Ulkomaalaisvirasto (UVI)...	38
Suomen Punainen Risti (SPR) ...	39
Pakolaisneuvonta ry...	40
Ihmisoikeusliitto...	40
Kidutettujen kuntoutuskeskus...	41
Helsingin SOS– keskus/Ulkomaalaisyksikkö...	41
6. KOTOUTTAMISLAKI (1215/2005) MUUTOKSET...	42

TERVETULOA LAHTEN!

Lahti on asukasluvultaan Suomen seitsemänneksi suurin kaupunki. Lahdessa on hieman yli 98.000 asukasta, joista noin 2700 eli 2,7% on ulkomaan kansalaisia. Maahanmuuttajien kansallisuuksien kirjo on suuri, yhteensä he edustavat noin 86 eri kansallisuutta. Lisäksi Lahdessa asuu jo Suomen kansalaisuuden saaneita maahanmuuttajataustaisia henkilöitä.

Kaupunki on perustettu vuonna 1905. Lahti kuuluu Etelä-Suomen lääniin. Lahti tunnetaan Suomessa ja maailmalla urheilu- ja kulttuurikaupunkina. Urheilun ja musiikin lisäksi lahtelaisille tärkeitä asioita ovat puhdas luonto, vesi ja ilma.

Lahden kaupungin tarkoituksena on yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta edistään kehittää ja ylläpitää sellaista elinympäristöä, jossa halutaan asua, tehdä työtä ja harjoittaa yritystoimintaa.

1. MITÄ SINUN PITÄÄ TEHDÄ ENSIMMÄISEKSI KUN OLET MUUTTANUT LAHTEN?

Lahden maistraatti

Salininkatu 3
Puh. (03) 875 0020
Faksi (03) 875 0061
Avoinna ma-pe klo 9.00-16.15
www.maistraatti.fi/

Sinun tulisi rekisteröityä kolmen päivän kuluessa maahantulopäivästä. Rekisteröinti tehdään Lahden maistraatissa. Rekisteröinnin perusteella Sinulle annetaan henkilötunnus, joka postitetaan kotiosoitteeseen viikon kuluessa rekisteröitymisestäsi. Henkilötunnus koostuu Sinun syntymäajastasi, yksilönumerosta ja tarkistusmerkistä, joka voi olla numero tai kirjain.

Suomessa pysyvästi asuvista henkilöistä merkitään perustiedot väestötietojärjestelmään: nimi, syntymäaika, kansalaisuus, perhesuhteet ja osoite. Kotikunta rekisteröidään sen mukaan missä kaupungissa tai kunnassa asuu Suomessa.

Jos muutto Suomeen on pysyvä ja oleskelulupa on myönnetty vähintään vuodeksi, maahanmuuttajalle rekisteröidään kotikunta Suomessa.

Henkilötunnusta käytetään Suomessa tunnistamiskeinona esimerkiksi pankissa, sairaalassa ja eri viranomaisten rekistereissä. Väestörekisteritietoja käytetään verotuksessa, terveydenhuollossa, tilastoinnissa ja vaaleja järjestettäessä.

Mitä pitää tehdä rekisteröityessä?

- o Ilmoittaudu Lahden maistraattiin.
- o Ota passi ja oleskelulupa mukaan.
- o Ota mukaan alkuperäiset todistukset ja niistä mahdolliset viralliset käännökset ja laillistamiset, esim. avioliittotodistus ja lasten syntymätodistukset.
- o Täytä ja allekirjoita maistraatissa Ulkomaalaisen rekisteröinti-ilmoituslomake.
- o Tee myös virallinen muuttoilmoitus, sillä se on edellytyksenä rekisteröinnille.

Huom! Mieti etukäteen nimesi oikeinkirjoitusasu latinalaisilla kirjaimilla. Mikäli sen tulee mielestäsi olla erilainen kuin passissasi, kerro siitä viranomaiselle rekisteröinnin yhteydessä.

Muuttoilmoitus

Jokaisen Suomeen vakinaisesti asumaan muuttavan on tehtävä maistraatille henkilökohtaisesti muuttoilmoitus. Maahanmuutosta ilmoitetaan kirjallisesti muuttoilmoituslomakkeella. Lomakkeita on maistraatissa ja niitä saa myös postista.

Lahden kihlakunnan poliisilaitos

Salininkatu 3
Puh. (03) 858 00
Faksi (03) 858 2050
Avoimna ma-pe 8.00-16.15
www.poliisi.fi/

Ulkomaalaisasioiden osasto, 1. kerros:

- o oleskeluluvan jatkohakemukset
- o oleskeluluvan siirto uuteen passiin
- o kansalaisuushakemus
- o ulkomaalaisen henkilökorttihakemus.

Kun olet rekisteröitynyt maistraatissa, käy poliisilaitoksen ulkomaalaisasioiden osastolla esittämässä passisi ja voimassaoleva oleskelulupasi.

Huom! Pysyvästi Suomessa asuva ulkomaan kansalainen tarvitsee passin matkustaessaan EU:n alueella. Vain Suomen kansalaisuuden saanut henkilö voi matkustaa Euroopassa henkilökortilla.

Yleisöpalvelut/ Lupa-asiat

Poliisilaitoksen yleisöpalvelussa voi hoitaa esim. ajokorttiin liittyviä asioita. Lisätietoja saa yleisöpalvelusta.

Pankkiasiat

Tarvitset Suomessa pankkitilin. Pankkitiliin voi liittää pankkiautomaattikortin, jolla voi nostaa rahaa käteisautomaatista ja maksaa itse laskuja.

Suomen lain mukaan pankin pitää voida tunnistaa asiakas. Pankki hyväksyy henkilötodistukseksi voimassa olevan passin ja suomalaisen poliisin antaman pysyvän tai väliaikaisen henkilökortin.

Pankki tarvitsee seuraavia tietoja tilinavausta varten:

- o tilinavaajan ja/tai tilinomistajan nimi
- o henkilötunnus
- o osoite ja kotipaikka Suomessa.

Puolisoiilla voi olla yhteinen pankkitili tai tilinomistaja voi myös tarvittaessa antaa kirjallisen suostumuksensa tilin käyttöoikeudesta muulle henkilölle.

Kela / kansaneläkelaitos

Lahden toimisto
Kirkkokatu 8
PL 153, 15141 Lahti
Puh. 020 435 1400
Avoimma ma - ke, pe 9.00-16.00, to 8.00-17.00
www.kela.fi/

Kun olet saanut henkilötunnuksen, voit mennä Kelaan ja täyttää siellä hakemuksen Suomen sosiaaliturvan piiriin pääsemiseksi. Se on samalla Kela-korttihakemus. Suomen sosiaaliturvan piiriin ottamisesta saat kotiisi Kelasta kirjallisen päätöksen. Kela ei voi käsitellä hakemuksiasi, jos Sinulla ei ole henkilötunnusta.

Kela-kortin saatuaasi kuulut Suomessa sosiaaliturvan piiriin. Siinä on henkilötietosi ja henkilötunnuksesi. Myös Suomessa syntyneestä lapsesta, joka ei ole Suomen kansalainen, tulee täyttää hakemus Kelalle.

Kela-kortilla saat korvausta sairausvakuutuslain mukaan korvattavista apteekin reseptilääkkeistä. Kortti tulee esittää aina, kun käyt terveyskeskuksessa, sairaalassa tai apteekissa.

Kuvaton Kela-kortti on ilmainen ja kuvallinen maksullinen. Maksullinen kortti on tilattava erikseen ja tarvitset korttia varten yhden passivalokuvan itsestäsi. Kuvallisella Kela-kortilla voit todistaa henkilöllisyytesi esim. pankissa, mutta se ei ole henkilöllisyystodistus.

Kelan kautta voi hakea sosiaaliturvaetuuksia, esim. työttömyyspäivärahaa, äitiyspäivärahaa, lapsilisää, asumistukea jne. Etuuksista saat tietoa Kelan konttoreista.

Työvoimatoimisto

Päijät-Hämeen työvoimatoimisto
Maahanmuuttajapalvelut
Kirkkokatu 12 A, 2. kerros
15140 Lahti
Avoimma ma-pe 9.00-15.45
Puh. (vaihde) 010 60 40038
www.mol.fi/

Työttömäksi työnhakijaksi työvoimatoimistoon voi ilmoittautua 17-64-vuotias työtön maahanmuuttaja. Voit kirjoittautua työvoimatoimiston asiakkaaksi, jos Sinulle on myönnetty oleskelulupa Suomeen A-statuksella.

Olet kirjoilla työvoimatoimistossa siitä päivästä lähtien, kun olet ilmoittanut henkilötietosi henkilökohtaisesti työvoimatoimiston rekisteriin. Päijät-Hämeen työvoimatoimiston maahanmuuttajapalveluissa saa palvelua eri kielillä.

Sinulle varataan aika työvoimaneuvojalle. Kun menet työvoimaneuvojalle, ota mukaan suomen kielelle käännetyt työ- ja opintotodistukset, todistukset suomen kielen kurseista ja muita todistuksia, joilla on merkitystä työpaikan saannin kannalta. Työvoimaneuvojan kanssa tehdään yhdessä kotoutumissuunnitelma.

Työvoimatoimistoon pitää ilmoittautua säännöllisin väliajoin, ohjeita saat työvoimaneuvojalta. Työttömyyden aikana kaikista muutoksista pitää ilmoittaa työvoimatoimistoon (esim. sairaustapaukset, ulkomaanmatkat, osoitteenmuutokset). Voit kysyä työvoimatoimistosta myös ulkomailla suoritetun tutkinnon rinnastamisesta Suomessa.

Verotoimisto

Päijät-Hämeen verotoimisto/Lahden toimipiste
Kirkkokatu 12 B
PL 70, 15141 Lahti
Avoinna ma-pe klo 9. 00-16.15
Asiakirjojen vastaanotto 8. 00-16.15
Puh. (vaihde) (03) 589 3600
www.vero.fi/
www.vero.fi/english

Kun menet Suomessa työhön, Sinun pitää antaa työnantajalle verokortti. Verokortin saa verotoimistosta. Suomessa kaikki palkkatyössä olevat maksavat veroa valtiolle ja kunnalle. Myös Kela tarvitsee joskus asiakkaansa verokortin. Verotukseen liittyvistä asioista saa tietoa verotoimistosta.

2. LAHDEN KAUPUNGIN PALVELUT

Maahanmuuttajapalvelut

Saimaankatu 64, 4.kerros
PL 116, 15101 Lahti
Neuvonta puh. (03) 818 3277
Faksi (03) 818 3270
www.lahti.fi/

Avoinna 1.6.2006 alkaen:	Kello:
maanantaina	08.30 - 11.00 ja 13.00 – 15.00
tiistaina	vain ajanvarauksella
keskiviikkona	13.00 – 15.00
torstaina	13.00 – 16.00
perjantaina	08.30 – 11.00

Lahdessa on maahanmuuttajien vastaanottoon erikoistunut yksikkö, joka antaa neuvontaa ja ohjausta maahanmuuttajille. Maahanmuuttajapalvelut huolehtii pakolaisten ja entisen Neuvostoliiton alueelta tulevien paluumuuttajien vastaanottopalveluista, toimeentulon turvaamisesta alkuvaiheesta ja yleisestä palveluihin perehdyttämisestä ja ohjaamisesta sekä kriisitilanteissa tukemisesta. Lisäksi Maahanmuuttajapalvelut osallistuu kotoutumis- suunnitelman tekemiseen yhdessä työvoimatoimiston kanssa.

Maahanmuuttajapalvelujen työntekijät auttavat Sinua käytännön asioissa. Maahanmuuttajapalvelujen ilmoitustaululta saa tietoa tärkeistä ajankohtaisista asioista, esim. alkavista suomen kielen kursseista ja kerhoista. Maahanmuuttajapalvelut järjestää juuri Lahteen muuttaneille pakolaisille ja paluumuuttajille tilaisuuksia, jossa kaupungin viranomaiset luennoivat toiminnastaan.

Jos olet paluumuuttaja, olet Maahanmuuttajapalvelujen asiakkaana yleensä 6-12 kuukautta. Pakolaiset asioivat Maahanmuuttajapalveluissa 3 vuotta.

PALVELUNEUVONTAA KAIKILLE LAHTEN MUUTTAVILLE MAAHANMUUTTAJILLE LAHDESSA
Lahden Maahanmuuttajapalvelut aloitti palveluneuvonnan 1.2.2006 kaikille Lahteen muuttaville maahanmuuttajille. Palveluneuvonta on vuoden 2006 loppuun kestävä kokeilu. Palvelu sisältää Suomessa asumiseen liittyvää yleisestä neuvontaa (maistraatti, työvoimatoimisto, Kela, terveydenhuolto, poliisi, erilaiset lomakkeet ja niiden täyttämiseen liittyvät ongelmat). Asiakasta neuvotaan myös kriisitilanteissa sekä päihde- ja mielenterveysongelmissa, ohjaamalla hänet oikean palvelun piiriin. Asiakkaan puolesta asioita voidaan selvittää myös puhelimitse. Erityistilanteissa osallistutaan myös mahdollisuuksien mukaan asiointipaikalla tapahtuvaan asioiden selvittelyyn.
Palveluneuvontaa tarjoavat Maahanmuuttajapalvelujen kanslisti sekä Lahden Seudun Tulkikeskuksen kanslisti, jotka konsultoivat tarvittaessa muuta Maahanmuuttajapalvelujen henkilökuntaa. Palvelu toteutetaan pääasiassa suomen, englannin ja venäjän kielillä, mutta mahdollisimman monen muunkin kielen tulkkausta pyritään käyttämään asioiden selvittämiseksi. Palvelukokeilun vakinaistamisesta vuoden 2007 alusta päätetään siitä saadun palautteen ja kokemusten perusteella käytettävissä olevien resurssien mukaan.
PALVELUNEUVOJAT PUH: (03) 818 3286, (03) 818 3274

Lahden seudun tulkkikeskus

Tulkki- ja käännöspalvelut ovat maahanmuuttajille tarjottavien palvelujen käyttämisen ja viranomaisen luona asioimisen kannalta välttämättömiä. Niillä on usein ratkaiseva merkitys sekä viranomaisen työssä että asiakkaan oikeusturvan toteutumisessa.

Lahden seudun tulkkikeskuksesta saa tulkkipalveluja usealla eri kielellä.

Käännösvälittäjä
Puh. (03) 818 3286

Tulkinvälittäjä
Puh. (03) 818 3282

Ohjeita tulkin käytöstä:

Asiakas ei voi itse kutsua tulkkiä paikalle. Viranomainen huolehtii tulkin tilaamisesta.

Asioidessaan viranomaisen kanssa asiakkaalla on mahdollisuus pyytää, että tulkki kutsutaan paikalle. Mikäli asiakas tarvitsee tulkin on hänen ilmoitettava siitä heti jo esimerkiksi ajanvarauksesta tehdessään.

Kun viranomainen on tilannut tulkin paikalle, on tapaamiseen tultava sovittuna aikana, sillä tulkkaukspalvelujen järjestäminen tulee yhteiskunnalle kalliiksi. Tulkin tehtävänä on tulkata asiakkaan ja viranomaisen välinen keskustelu. Tulkki ei ole ystävä tai avustaja; hän mahdollistaa keskustelun. Tulkki tulkkaa kaiken, mitä sanotaan. Hänellä on ehdoton vaitiolovelvollisuus.

Tulkin välityksellä puhutaan mahdollisimman selkeästi. Puhe ei kohdistu tulkkille, vaan viranomaiselle. Mikäli tulkkauksilanteen osapuolet eivät ymmärrä tulkkauksta tai tulkattavaa asiaa, on siitä ilmoitettava heti. Kielellinen tasa-arvo ja oikeusturva toteutuvat parhaiten, kun käytetään ammatillisia tulkkaukspalveluita.

Sosiaalinen tuki ja sosiaaliasemat

Sosiaalityön lakisääteisiä palveluja ovat lastensuojelu, päihdehuolto, lapsen huolto- ja tapaamisoikeus, elatussopimukset, vammaispalvelu, toimeentulotuki ja isyyden- vahvistaminen.

Sosiaalityö auttaa asiakasta elämän vaikeuksissa ja tukee hänen omatoimisuuttaan. Aikuissosiaalityön, lastensuojelun ja toimeentulotuen palvelut on organisoitu 1.1.2005 lukien uudelleen.

Ahtialan ja Launeen asukkaat saavat palvelut oman asuinalueensa sosiaaliasemalta. Muun kaupungin (entiset Jalkarannan - Metsäkankaan, Mukkulan ja Keskustan alueet) palvelut on keskitetty aikuissosiaalityön, lastensuojelun ja toimeentulotuen toimintayksiköihin.

Aikuissosiaalityössä on tarkistettu jossain määrin kaikkien sosiaalityöntekijöiden piirejä. Suurin muutos on tapahtunut Saksalan (postipiiri 15520) ja Hennalan alueen (postipiiri 15700) kohdalla. Näiden alueiden asiakkaan asioivat aikuissosiaalityössä Launeen sosiaali- ja terveysaseman sijasta osoitteessa Aleksanterinkatu 18 A, 4.krs. Myös uudet, kiireellistä toimeentulotukea tarvitsevat Saksalan ja Hennalan asukkaat saavat palvelun osoitteessa Aleksanterinkatu 18 A, 4.krs.

Aikuissosiaalityön palvelut on keskitetty osoitteeseen Aleksanterinkatu 18 A, 4.kerros. Ahtialan asukkaat asioivat edelleen Ahtialassa. Launeen alueen asiakkaista Saksalan ja Hennalan asukkaat asioivat Aleksanterinkadun toimipisteessä, muut Launeen asukkaat edelleen Launeella. Maahanmuuttajapalvelut ja asunnottomien huollon palvelut järjestetään omissa toimipisteissään sosiaalitoimen erityispalveluiden alaisuudessa.

Keskeisiä työtehtäviä aikuissosiaalityössä ovat aikuisväestön suunnitelmallinen sosiaalityö, kriisityö, ohjaus ja neuvonta yhteiskunnan palveluissa, kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain mukaiset aktivointisuunnitelmat ja asiakkaan yksilölliseen

elämäntilanteeseen liittyvä toimeentulotuki ja ehkäisevästä toimeentulotuesta päättäminen. Pääsääntöisesti toimeentulotuki käsitellään toimeentulotukiyksikössä.

Aikuissosiaalityöntekijöiden vastaanotolle tullaan ajanvarauksen kautta. Ajan voi varata puhelinaikana klo 11.00-12.00 suoraan oman piirin sosiaalityöntekijältä. Toimeentulotuen kirjallisesta käsittelystä osoitettaville asiakkaille sosiaalityöntekijät lähettävät kirjeitse tiedon vastaanottoajasta.

Kiireellisissä tilanteissa, jolloin ei voi odottaa ajanvarauksen kautta saatavaa vastaanottoaikaa, voi tilanteesta keskustella oman piirin sosiaalityöntekijän kanssa puhelimitse puhelinaikana klo 11.00-12.00 tai ottaa yhteyttä aikuissosiaalityön neuvontaan.

Aikuissosiaalityön neuvonnan puhelinnumero on Aleksilla 050-3987608 tai kaupungin sisäisesti soitettuna 8083252. Neuvonta vastaa klo 8.30-12.00 ja 13.00-15.00. Launeella tiedon neuvovasta sosiaalityöntekijästä saa yleisneuvonnan puhelinnumerosta 818 3111 klo 8-15 ja Ahtialassa puhelinnumerosta 818 3316 klo 8.30-12.00.

Aikuissosiaalityö ja toimeentulotuen asiakaspalvelu:

Aleksanterinkatu 18 A 4. krs, PL 116, 15101 Lahti
Avoimna ma – pe 8.30 – 12.00 ja 13.00 – 15.00
Palveluneuvonta-vahtimestari, puh. (03) 818 3209
Aikuissosiaalityön päällikkö, puh. (03) 818 5581
Kanslisti, puh. (03) 818 3294
Aikuissosiaalityön sosiaalityöntekijöiden puhelinaika
ma – pe klo 11.00 – 12.00

Aikuissosiaalityöntekijöiden piirit:

Ahtialan sosiaaliasema
Alasenkatu 2, 15300 Lahti
Avoimna ma – to klo 8.00 – 16.00,
pe klo 8.00 – 15.00
Yleisneuvonta, puh. (03) 818 3310
Sosiaalityöntekijöiden puhelinaika ma – pe klo 11.00 – 12.00
Aikuissosiaalityö
Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3356
Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3360
Lastensuojelu
Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3358
Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3359
Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3360
Ls-lähityöntekijä, puh. (03) 818 3361
Toimeentulotuen neuvonta
Kanslisti, puh. (03) 818 3316
ma – pe klo 8.00 – 12.00

Jalkaranta-Metsäkangas

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3450

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3452

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3454

Keskusta

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3250

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3252

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3254

Kivimaa-Kytölä

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3350

Mukkula

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3352

Toimeentulotuen neuvonta

Kanslistit, puh. (03) 818 3219 ja

(03) 818 3251

Launeen sosiaaliasema

Launeenkatu 74, PL 116, 15101 Lahti

Avoimma ma – to 8.00 – 16.00, pe 8.00 – 15.00

Yleisneuvonta, puh. (03) 818 111

ma – pe klo 8.00 – 15.00

Sosiaalityöntekijöiden puhelinaika ma – pe klo 11.00 – 12.00

Aikuissosiaalityö

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3151

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3156

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3158

Lastensuojelu

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3360

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3358

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3359

Toimeentulotuki

Kanslisti, puh. (03) 818 4114

ma – pe klo 8.30 – 12.00 ja 13.00 – 15.00

Lastensuojelu

Kirkkokatu 8 B (Kelan talo, Lankapolku) 3. krs

Avoinna ma – pe 8.30 – 12.00 ja 13.00 – 15.00

Palveluneuvonta-vahtimestari, puh. (03) 818 3409

Lastensuojelupäällikkö, puh. (03) 818 5551

Johtava sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3402

Kanslisti, puh. (03) 818 3415

Toimistos sihteeri, puh. (03) 818 3304

Lastensuojelun päivystys 8.30 – 12.00 ja 13.00 – 15.00

puh. 050 398 7610

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden puhelinaika

ma – pe klo 11.00 – 12.00

Jalkaranta-Metsäkangas

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3451

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3453

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3455

Keskusta

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3255

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3256

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3257

Kivimaa-Kytölä

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3351

Mukkula

Sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 3353

Lasten perhehoidon sosiaalityöntekijät

Ahtiala-Mukkula: puh. (03) 818 3448

Laune: puh. (03) 818 3447

Jalkaranta-Metsäkangas ja Keskusta,

puh. (03) 818 3446

Toimeentulotuki

Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jolla turvataan henkilön ja perheen toimeentulo ja edistetään itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuel- la turvataan vähintään välttämätön toimeentulo. Toimeentulotukea on mahdollista saada, kun taloudellisesta vaikeasta elämäntilanteesta ei selviä omin avuin. Toimeentulotuen avulla taataan minimi-toiveentulo ylimenovaiheen ajaksi. Samalla etsitään ratkaisuja hakijan elä- mäntilanteen parantamiseksi.

Toimeentulotuen hakeminen ja yhteystiedot:

Toimeentulotukihakemuksia saa kaikilta Ahtialan ja Launeen sosiaaliasemilta ja toimeentulotuen asiakaspalvelupisteestä, Alekski 18 A, 4. kerros (kts. alla neuvontapalvelut) . Voit myös tulostaa hakulomakkeet paperille ja täyttää sen jälkeen käsin. Täytetty lomake on kuitenkin toimitettava allekirjoitettuna paperimuodossa postitse (Sosiaali- ja terveysvirasto/Toimeentulotuki/PL 116, 15101 Lahti) tai henkilökohtaisesti oman alueesi sosiaaliasemalle tai toimeentulotuen asiakaspalvelupisteeseen. Hakemukseen liitetään mukaan kaikki tarvittavat liitteet ja tositteet. Hakemus käsitellään ja päätös annetaan kirjallisena ja se lähetetään kotiosoitteeseen. Päätökseen tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostolle 14 vuorokauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tehnyt viranhaltija voi itse korjata mahdollisen asiavirheen. Toimeentulotuki maksetaan hakijan pankkitilille ja se on nostettavissa toisena päätöksenteon jälkeisenä arkipäivänä (ei lauantaina tai sunnuntaina).

Toimeentulotuen asiakaspalvelu ja käsittely, henkilökohtainen asiointi ja uudet asiakkaat:

Toimeentulotuen asiakaspalvelu –Aleksi 18 A, 4. kerros

Aukioloaika 8.30 - 12 ja 13 - 15

Yleisneuvonta, puh. 818 3209

Henkilökohtainen asiointi ja uusien asiakkaiden neuvonta aukioloaikoina:

kanslisti, puh. 818 3219

kanslisti, puh. 818 3251

Ahtialan sosiaali- ja terveysasema, Alasenkatu 2.

Aukioloaika ma - to 8 - 16, pe 8 - 15

Yleisneuvonta, vahtimestarit, puh. 818 3310

Henkilökohtainen asiointi ja uusien asiakkaiden neuvonta

klo 8.30 – 12.00

kanslisti, puh. 818 3316

Launeen sosiaali- ja terveysasema, Launeenkatu 74.

Aukioloaika ma-to 8 - 16, pe 8 -15

Yleisneuvonta, puh. 818 3111

Henkilökohtainen asiointi ja uusien asiakkaiden neuvonta klo 8.30 – 12 ja 13 – 15:

vs. kanslisti, puh. 818 4114

Toimeentulotuen käsittely (asiakaspalvelu vain puhelimitse)

Hakemusten jättäminen:

Toimeentulotukihakemukset ja jatkohakemukset toimitetaan postitse osoitteella Lahden kaupunki/Sosiaali- ja terveystoimiala, Toimeentulotuki, PL 116, 15101 Lahti tai jättämällä ne edellä lueteltujen asiakaspalvelupisteiden yleisneuvontaan tai niiden yhteydessä oleviin palautuslaatikoihin.

Asiakaspalvelu:

Asiakaspalvelu vain puhelimitse varmimmin klo 8.30 – 12 ja 13 - 15. Yhteydenottopyynnön voi tehdä myös sähköpostitse etunimi.sukunimi@lahti.fi.

Fax-numerot: Oikokatu, 818 3300

Laune: 818 4100

Ahtiala: 818 3398

Työvoiman palvelukeskus Lyhty

Saimaankatu 64, 3. krs

15140 Lahti

Työvoiman palvelukeskus Lyhty on Päijät-Hämeen työvoimatoimiston, Lahden kaupungin ja Kelan sekä palvelujen tuottajien muodostama asiantuntija- ja palveluverkosto.

Asiakkaat ohjautuvat palvelukeskukseen työvoimatoimiston tai sosiaaliasemien kautta palvelutarvearvion perusteella. Työvoiman palvelukeskus Lyhdyn tehtävänä on edistää pitkään työttömänä olleiden henkilöiden työllistymistä, aktivointia, työkyvyn ylläpitoa ja kuntoutumista suunnittelemalla asiakkaan kanssa yhdessä hänelle soveltuva yksilöllinen palvelukonaisuus.

Lyhdyn moni - ammatillisessa tiimissä työskentelee työvoimaohjaajia, sosiaalityöntekijöitä, työnsuunnittelijoita, terveydenhoitajia ja kuntoutuspsykologi. Asiakkailla on Lyhdyssä nimeytyt vastuuhenkilöt (työvoimaohjaaja ja sosiaalityöntekijä), jotka seuraavat ja tukevat asiakkaan suunnitelman toteutumista.

Lisätietoja:

Työvoiman palvelukeskus Lyhty, Saimaankatu 64, 3. krs., 15140 Lahti

vastaava sosiaalityöntekijä, puh. (03) 818 4030, 050-383 6384

tai apulaistoimistonjohtaja, puh. 010 60 76019, 050-396 3019

Sosiaaliasiamies

Sosiaaliasiamies neuvoo ja ohjaa julkisen ja yksityisen sosiaalihuollon asiakasta asiakaslain soveltamiseen liittyvissä asioissa sekä avustaa asiakasta tarvittaessa muistutuksen tekemisessä. Hän tiedottaa asiakkaan oikeuksista ja toimii muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi. Sosiaaliasiamies seuraa asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kunnassa. Sosiaaliasiamiehen tavoittaa puhelimitse varmimmin ma - to : klo 9.00 - 12.00 puh. (03) 818 2030, postiosoite: Lahden sosiaali- ja terveysvirasto PL 116, 15101 Lahti.

Terveydenhuoltopalvelut

Maahanmuuttajien terveydenhoitaja
Paavolan terveystalo
Kauppakatu 14, 3. kerros
Puh. (03) 818 4366 tai GSM 050 559 7998

Pakolaisille ja paluumuuttajille järjestetään terveystarkastus mahdollisimman pian Suomeen tulon jälkeen. Muut maahanmuuttajat asioivat tarvittaessa alueellisilla terveysasemilla.

Sinulla tulisi olla henkilötunnus mukana, jos olet ehtinyt saada sen Lahden maistraatista. Terveysneuvoja tekee Sinulle terveystarkastuksen ja ohjaa Sinut tarvittaessa lääkärin vastaanotolle. Ota mukaasi rokotustodistukset ja Sinulle entisessä kotimaassasi tehdyt diagnoosit. Jos olet ollut kotimaassasi ultraäänitutkimuksissa tai Sinulla on röntgenkuvia, ota nekin mukaan.

Kerro terveydenhoitajalle jos Sinulla on krooninen sairaus tai käytät säännöllisesti jotain lääkettä. Terveysneuvoja toivoo, että Sinulla on rohkeutta ja halua kertoa terveysongelmistasi, jotta saisit parasta mahdollista hoitoa. Suomessa viranomaisilla on vaitiolovelvollisuus, joten asiasi hoidetaan luottamuksellisesti.

Terveydenhoitajan kautta on mahdollisuus ohjata hammashoitolaan. Jos olet toimeentulotukiasiakas, tiedustele oikeuttasi toimeentulotukena korvattavaan hammashoittoon.

Terveydenhoitaja opastaa Sinua käyttämään suomalaisen terveydenhoitojärjestelmän palveluita. Opi tietämään mistä saa ensiapua, miten hankitaan lääkkeitä ja miten niitä käytetään.

Terveydenhoitajan ja lääkäreiden kanssa asioidaan virallisen tulkin avustuksella, jos oma kielitaito ei riitä. Tulkki varataan terveydenhoitopaikan toimesta.

Pakolaiset ja paluumuuttajat asioivat aluksi Paavolan terveysasemalla keskitetysti noin kuusi kuukautta, jonka jälkeen he siirtyvät käyttämään oman asuinalueensa terveyspalveluja.

Terveysasemat

PL 116, 15101 Lahti

Puh. vaihde (03) 818 11

Potilasasiamies

Puh. (03) 818 4571

Ahtialan terveysasema, postinumerot 15300, 15320 ja 15340

Alasenkatu 2

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4343

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4345

Mukkulan terveysasema

Paavolan terveystalo, Kauppakatu 14, 3 .kerros

Kivimaan alue, postinumerot 15200, 15230 ja osa postinumeroista 15140 ja 15210

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4383

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4321

Mukkulan alue, postinumero 15240 ja osa postinumerosta 15210

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4341

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4320

Jalkarannan-Metsäkankaan terveysasema

Paavolan terveystalo, Kauppakatu 14, 4. kerros

Jalkaranta, postinumerot 15900, 15950 ja osa postinumeroista 15110 ja 15140 rajana Lahden- ja Niemenkatu

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4441

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4421

Metsäkangas, postinumerot 15800, 15810 ja radan pohjoispuoli numeroista 15820, 15830, 15840, 15850

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4442

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4422

Keskustan terveysasema

Paavolan terveystalo, Kauppakatu 14, 2. Kerros

Harju / Palvelualue 1

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4241

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4215

Keski-Lahti / Palvelualue 2

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4242

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4232

Kiveriö / Palvelualue 3

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4243

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4244

Launeen terveysasema

Launeenkatu 74

Postinumerot 15610, 15680, 16999 ja radan eteläpuoli postinumerosta 15150

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4141

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4121

Postinumero 15500

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4142

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4122

Postinumero 15520, radan eteläpuoli postinumerosta 15100

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4143

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4123

Postinumero 15700, radan eteläpuoli postinumerosta 15820

Palveluneuvonta puh. (03) 818 4144

Sairaanhoitajat puh. (03) 818 4120

Äkilliset sairaustapaukset

Terveyskeskuspäivystys

Puh. (03) 818 4200

Sairaanhoidon puhelinneuvonta

Puh. (03) 818 9120

ma – pe 7.30 - 21.00

la 9.30 - 17.00

su 13.00 - 21.00

Alueelliset terveysasemat suljetaan Lahdessa kello 16.00, paitsi perjantaisin klo 15.00. Tämän jälkeen päivystys siirtyy Kaupunginsairaalaan. Päivystys on avoinna arkisin klo 16.00-23.00, viikonloppuisin ja juhlapyhinä klo 8.00-23.00. Kello 23.00 jälkeen päivystää Päijät-Hämeen keskussairaala.

Sairaalat:

Kaupunginsairaala

Harjukatu 48, 15100 Lahti

Puh. (03) 81 811

Päijät-Hämeen keskussairaala
Keskussairaalankatu 7, 15850 Lahti
Puh. (03) 81 911
Päivystyspoliklinikka
Puh. (03) 819 2385
Synnytysvastaanotto
Puh. (03) 819 2357

Yleinen hätänumero 112

Kerro ensimmäiseksi, mitä on tapahtunut ja missä.
Vastaa Sinulle esitettäviin kysymyksiin.
Toimi Sinulle annettujen ohjeiden mukaan.
Lopeta puhelu vasta kun saat luvan.

Puhelu on maksuton. Suomessa ambulanssi tilataan vain äkillisissä ja vakavissa tilanteissa. Yleensä potilaan edellytetään menevän sairaalaan linja-autolla tai omalla autolla. Jos joudut tilaamaan taksin, pyydä kuitti taksinkuljettajalta ja sairaalasta todistus, jossa todetaan että taksilla tulo on ollut välttämätöntä.

Voit hakea jälkepäin Kelasta korvausta taksikuluista ja tarvitset hakemukseen kuitin ja todistuksen.

Lasten päivähoito

Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut
Vapaudenkatu 12
15140 Lahti
Päivähoitopaikkatiedustelut puh. (03) 818 1054

Kaupunki tarjoaa varhaiskasvatusta päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Varhaiskasvatuksessa tuetaan lapsen kasvua ja kehitystä. Lapsi tutustuu päivähoitossa suomalaiseen kulttuuriin ja kieleen. Ennen päivähoitoon tuloa hyvin opittu äidinkieli tukee lapsen suomen kielen oppimista.

Kunnallinen päivähoito on maksullista. Päivähoitomaksu riippuu vanhempien tuloista. Asuinkunnalla on lain mukaan velvollisuus järjestää alle kouluikäisille lapsille päivähoito joko päiväkodissa tai perhepäivähoidossa. Päivähoito voi olla koko- tai osapäiväistä. Jos alle 3-vuotiasta lasta hoidetaan muualla kuin kunnan järjestämässä päivähoitossa, Kelalta voi hakea lasten kotihoidon tukea.

Ennen koulun aloittamista 6-vuotiaalla lapsella on mahdollisuus osallistua päiväkodin tai koulun järjestämään esiopetukseen. Esiopetuksessa harjoitellaan taitoja, joita lapset tarvitsevat koulussa. Esiopetus kestää koulujen toimintavuoden ja on pituudeltaan neljä tuntia päivässä. Päivähoitohakemuksen voi jättää suoraan lähimpään päiväkotiin. Pakolaiset ja paluumuuttajat voivat jättää päivähoitohakemuksen myös maahanmuuttajapalveluihin.

Koulunkäynti

Koulutuspalvelukeskus
Vesijärvenkatu 11 A
PL 141, 15141 Lahti
Puh. vaihde (03) 814 12
Faksi (03) 814 4000
Avoinna 8.00-15.00

Maahanmuuttajaopetuksen koordinaattori Pasi Salmi
Puh. (03) 814 4030 tai 050 387 8724
Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@lahti.fi

Jokaisella Suomessa asuvalla lapsella on oikeus käydä ilmaiseksi peruskoulua. Lapset aloittavat peruskoulun yleensä syyslukukauden alussa sinä vuonna, jolloin lapsi täyttää 7 vuotta. Peruskoulussa koululaisille annetaan yksi ilmainen ateria päivässä. Kouluilla toimii myös iltapäiväkerhoja.

Peruskoulu on Suomessa yhdeksänvuotinen. Kärpäsen peruskoulussa on vapaaehtoinen 10. luokka, jossa voi korottaa peruskoulun arvosanoja. Peruskoulun jälkeen suurin osa oppilaisista jatkaa opintojaan lukiossa tai ammattiin valmistavassa oppilaitoksessa. Tyttöillä ja pojilla on tasavertaiset mahdollisuudet koulunkäyntiin ja opiskeluun.

Kaikki vasta maahan tulleet alle 17-vuotiaat, joiden suomenkielentaito ei ole vielä riittävä perusopetuksen ryhmässä opiskeluun, aloittavat koulunsa perusopetukseen valmistavalla luokalla ennen kuin he siirtyvät suomalaisille luokille omaan lähikouluunsa. Kun koululainen siirtyy suomalaiselle luokalle, hän voi saada tukiopetusta. Maahanmuuttajan on mahdollista saada myös oman äidinkielen opetusta. Perusopetuksen valmistaville luokille uudet oppilaat ohjaa ja oman äidinkielen opetuksen järjestelyistä vastaa koulutoimen maahanmuuttajakoordinaattori Pasi Salmi.

Koulun terveydenhoitaja ja lääkäri seuraavat lapsen kehitystä. Hammashuolto, rokotukset, näkö- ja kuulotutkimukset ja kasvatukseen liittyvät asiat hoidetaan koulun terveydenhoitajan kautta.

Kaikkiin koulunkäyntiin, opetukseen ja kouluihin liittyvissä kysymyksissä voi kääntyä suoraan Pasi Salmen puoleen, siinäkin tapauksessa, että maahantulosta olisi kulunut jo enemmänkin aikaa.

Lahden monikulttuurikeskus Multi –Culti

Päijänteenkatu 1, 15140 LAHTI

puh. (03) 8144634

sähköposti: multi-culti@lahti.fi

www.nuorilahti.net/multi-culti

Toimisto / keskus avoinna maanantai-torstai klo 9-17, perjantai klo 9-14

Iltaisin / viikonloppuisin erillisen ohjelman mukaan

Lahden nuorisopalveluiden osana toimiva Lahden monikulttuurikeskus Multi-Culti tarjoaa lahtelaisten käyttöön kansainvälisen kohtaamispaikan ja monietniseen vapaaehtoistyöhön perustuvan omaehtoisen toiminnan keskuksen. Toiminnasta vastaavat vapaaehtoiset yhdessä toiminnanohjaajan ja oppisopimuksessa olevan ohjaajaharjoittelijan kanssa.

Multi-Culti luo mahdollisuuden kantaväestön ja maahanmuuttajien luontevaan vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön, mikä omalta osaltaan tukee uuslahtelaisten kotoutumista uuteen kotikaupunkiin. Toiminta mahdollistaa myös maahanmuuttajien oman kulttuuriperimän säilyttämistä.

Toiminnan tavoitteena on erilaisten ihmisten yhteisen tekemisen avulla rakentaa monietnistä, tasa-arvoista ja erilaisuutta arvostavaa Lahtea.

Multi-Culti on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille ilman ikärajoja tai muita pääsyvaatimuksia. Se on toiminnaltaan sekä poliittisesti että uskonnollisesti sitoutumatonta. Multi-Culti on avoin myös uusille ideoille ja ihmisille, joten tervetuloa tutustumaan kansainväliseen ja välittömään tunnelmaan Lahden keskustaan.

Multi-Cultissa on ...

- * kahviautomaatti
- * lehtiä, monikielinen kirjasto ja sanakirjoja
- * esitteitä ja infoa
- * pelejä
- * tv, videot, cd-soitin ja piano
- * ompelukone ja saumuri
- * lapsille oma leikkihuone

Toimintamuotoja, joista vastaavat Multi-Cultin vapaaehtoiset, ovat mm.

- * harrastus- ja opintoryhmät
- * kurssit ja luentotilaisuudet
- * kulttuuri-illat
- * kansainvälisyyskasvatus
- * juhlat, tapahtumat ja retket

Lahden kaupungin nuorisopalvelut

tarjoaa kaupungin järjestämää nuorisotyötä 10 –25-vuotiaille:

- o ohjattua tekemistä iltapäivästä iltaan, viikonloppuisin ja loma-aikoina
- o harrastusmahdollisuuksia
- o työtä ja koulutusta nuorille
- o nuorten työpajassa tehtyjä tuotteita ja palveluita
- o vastauksia nuorten elämään liittyviin kysymyksiin – vaikeisiinkin
- o tiloja ja avustuksia nuorten ryhmien käyttöön
- o rajoja rikkovaa kansainvälistä ja monikulttuurista meininkiä
- o tapahtumia pikkujouluista konsertteihin
- o yhteistyötä mm. koulujen ja ympäristökuntien kanssa
- o mahdollisuuden saada nuorten äänen kuuluville
- o tilaa nuorten ideoille ja projekteille
- o leiritoimintaa metsässä, rannalla ja ulkomailla
- o aikuisen ihmisen aina saataville
- o päihteetöntä ja turvallista toimintaa

Toimipaikat:

Nuorisopalvelujen toimisto

Sammonkatu 8 B
puhelin 814 4600
maanantaista perjantaihin klo 8 – 15
nuorisopalvelujen hallinto
tiedotusta ja neuvontaa
harjoitteluasiat ja työsuhdeasiat
avustukset
leirien ja retkien ilmoittautumiset

Nuorisokeskus

Sammonkatu 8
puhelin 814 4614 ja 814 4615
maanantaisin ja tiistaisin klo 8 – 16,
keskiviikkoisin klo 8 – 18
torstaisin klo 8 – 18
perjantaisin klo 8 – 18, tapahtumailtoina 8 – 24
lauantaisin ja sunnuntaisin sopimuksen mukaan
nuorisoyhdistysten ja ryhmien järjestämää toimintaa
konsertteja, näyttelyitä, tapahtumia kaiken ikäisille
bändien harjoittelutiloja, esiintymistilaisuuksia
neuvontaa toimintaansa aloitteleville ryhmille ja tapahtumajärjestäjille
iltapäiväkerho yli 13-vuotiaille keskiviikkoisin
Kasi-sali, Fillari kahvila, pienempiä kerhotiloja

Nettikahvila Hurina

Vapaudenkatu 12
puhelin 814 4624
maanantaisin suljettu
tiistaisin klo 14-19
keskiviikkoisin klo 14 – 20
torstaisin klo 14-19
perjantaisin klo 14 – 20
lauantaisin ja sunnuntaisi suljettu

ilmainen internet-kahvila yli 13-vuotiailla
tietokoneita
pelejä, lehtiä
teemaviikkoja, tapahtumia, koulutusta
nuorten omia toimintaryhmiä

Naumin leirikeskus, Sysmä, Karilanmaa

käytettävissä maaliskuusta marraskuuhun varausten mukaan
varaukset: Lahden Nuorisopalvelut, Sammonkatu 8b:
maaliskuun – toukokuun leiriajat varataan kirjallisesti 15.12. mennessä
kesäkuun – elokuun leiriajat varataan kirjallisesti 28.2. mennessä
syyskuun – marraskuun leiriajat varataan kirjallisesti 31.5. mennessä
hakuajkojen jälkeen Naumin käyttömahdollisuuksia voi kysyä Nuorisopalveluiden toimistosta, puh 814 4600.

Kesäkäyttöön rakennettu leirikeskus Päijänteen rannalla:

takkatupa, ruokala, saunarakennus ja ulkokäymälä
ensisijaisesti telttamajoitus
matala hiekkaranta
veneitä, jollia, kanootteja
nuorisoyhdistysten ja ryhmien leiritoimintaan
ei yleistä leirintäaluekäyttöä!

Lahden kaupungin nuorisopalveluiden toiminta nuorisotaloilla

Nuorisopalvelut tarjoaa toimintaa, harrastuksia, vaikuttamismahdollisuuksia, tukea ja ohjausta 4-6 –luokkalaisille (nappulat) ja 7-luokkalaisille ja sitä vanhemmille nuorille (isot) nuorisotaloilla. Toimintaan pääsee mukaan hankkimalla Euro<26 – nuokkukortin. Kortin hinta on 5 € ja sen voi ostaa miltä tahansa nuorisotalolta. Kortti on seudullinen ja sillä voi osallistua sekä Lahden että ympäristökuntien nuorisotalojen toimintaan.

Ahtialan nuorisotalo

Arvonkatu 14, 15320 LAHTI, puh. (03) 783 0036

Nuorisonohjaajat

Saara Lappalainen, GSM 050 518 4491

Mika Rokka, GSM 050 387 8791

Toiminta-aika

TI	17-20	Isot (7 lk. ylöspäin)
KE	16-19	Nappulat (4.-6.lk)
TO	17-20	Isot (7 lk. ylöspäin)
PE	16-17.30 18-22	Nappuloiden (4.-6.lk) liikuntakerho Isot (7 lk. ylöspäin)

Tyttöjen tila Helmi

Harjukatu 26 B

15110 LAHTI

p. (03) 814 4621

Nuorisonohjaajat

Annina Kalliomaa, GSM 050 387 8790

Sari Tuominiemi, GSM 050 387 8797

Useita harrasteryhmiä yli 12-vuotiaille tytöille.

Joutjärven nuorisotalo

Tenavankatu 19

15170 LAHTI

p. (03) 814 4622

Nuorisonohjaajat

Hanna Merivirta, GSM 050 518 4495

Heli Väisänen, GSM 050 383 6454

Joutjärven nuorisotalo

Toiminta-aika

TI	klo 17-21	Isot (7 lk. ylöspäin)
KE	klo 17-20	Nappulat (4-6 lk.)
TO	klo 17-21	Isot (7 lk. ylöspäin)
PE	klo 16-18	Nappulat (4-6 lk.)

DISKOT

PE	klo 19-23	(7 lk. ylöspäin)
----	-----------	------------------

pääsymaksu 3,50/(2 € Lahden nuokkukortilla), narikka 0,50 €

Kevään 2006 diskot: 27.1., 10.2., 24.2., 10.3., 24.3., 7.4., 21.4.

Kasakkamäen nuorisotalo

Matkamiehenkatu 36

15810 LAHTI

p. (03) 753 6704

Nuorisonohjaajat

Anu Kärkkäinen, GSM 050 387 8799

Ulla-Riitta Moilanen, GSM 050 559 4125

Toiminta-aika

MA	klo 17-20	Isot (7 lk. ylöspäin)
TI	klo 15-17	Nappuloiden (4-6 lk.) kädentaitojen kerho
KE	klo 15-18 klo 18-20	Nappulat (4-6 lk.) (salivuoro klo 16-17) Isot (7 lk. ylöspäin) (salivuoro klo 17-18)
PE	klo 15-18 klo 18-22	Nappulat (4-6 lk.) Isot (7 lk. ylöspäin)

Mukkulan nuorisotalo

Huvikatu 4
15240 LAHTI
P. (03) 730 5088

Nuorisonohjaajat
Tommi Aaltola, GSM 050 387 8796
Tatu Kettunen, GSM 050 383 6457

Toiminta-aika

KE	klo 17-19 klo 19-22	Nappulat (4-6 lk.) Isot (7 lk. ylöspäin)
TO	klo 16-17 klo 17-18	Nappulat (4-6 lk.) (salivuoro Mukkulan ala-asteen salissa) Isot (7 lk. ylöspäin) (salivuoro Mukkulan ala-asteen salissa)
PE	klo 18-20 klo 18-23	Nappulat Isot (7-luokkalaiset 22.00 asti)
SU	klo 18-22	Isot (7 lk. ylöspäin)

Nuorisotalo Profiili

Apilakatu 5
15610 LAHTI
p. (03) 814 4625

Nuorisonohjaajat
Tomi-Jukka Panttila, GSM 050 383 6451
Maarit Taipainen, GSM 050 559 4120

Toiminta-aika

TI	klo17-21	Isot (7 lk. ylöspäin)
KE	klo 17-20	Nappulat (4-6 lk.)
TO	klo14-16.30 iltapäiväkahvila yläasteikäisille	
PE	klo16-19 klo19-22	Nappulat (4-6 lk.) Isot (7 lk. ylöspäin)

Muut palvelut:

Nuorten monipalvelukeskus Domino

Domino on Hämeenkatu 9:ssä sijaitseva monipalvelukeskus nuorille. Dominossa työskentelee useita nuorten kanssa työskenteleviä tahoja. Samassa osoitteessa on nuorten neuvonta- ja tiedotuspiste, nuorisotyöntekijä, erityisnuorisotyöntekijä ja perhetyöntekijöitä sekä Monon huoltopäivystys ja nuorisokahvila. Dominossa on tietoa nuorille kaikesta heidän elämäänsä liittyvästä; opiskelusta, työllistymisestä, vapaa-ajasta, seksuaalisuudesta, ihmissuhteista, kaupungin eri palveluista jne. Nuorten käytössä on myös tietokone nettiyhteyksineen. Maksutonta tukea, ohjausta ja neuvontaa luottamuksellisesti. Domino on auki nuorille maanantaista torstaihin 8-16 välisenä aikana.

Akseli, nuorten työpajat
Sammonkatu 8c

Akseli on nuorten työpaja, joka työllistää ja kouluttaa lahtelaisia 17-24 vuotiaita nuoria viidessä eri tiimissä: Liina & Ekoakseli, Teräsakseli, Puuakseli, Lounasakseli ja Media-akseli.

Akselin tärkeimpiä sidosryhmiä ovat:

Lahden kaupunki/työvoima-asiat
Lahden työvoimatoimisto
lääninhallitus
opetusministeriö
päijäthämäläiset yritykset

Lahden kaupunginkirjasto

Lahden kaupunginkirjasto tarjoaa asiakkailleen kirjoja, lehtiä, cd-levyjä, dvd-levyjä ja nuotteja lainattavaksi ja kirjastossa käytettäväksi. Kirjaston tietopalvelun tehtävänä on auttaa asiakasta löytämään tarvitsemansa tieto ja aineisto. Kaikissa kirjastoissa on asiakkaille tietokoneita kirjaston aineistotietokannan, internetin ja sähköpostin käyttöä varten. Lapsille järjestetään satutunteja ja nukketatteriesityksiä. Aineiston lainaaminen ja sen käyttö kirjastossa on maksutonta.

Kirjasto tarjoaa mahdollisuuksien mukaan maahanmuuttajille aineistoa myös heidän omalla kielellään. Kirjakokoelmaa kartutetaan lähinnä venäjänkielisellä kirjallisuudella. Muilla maahanmuuttajien kielillä tilataan kokoelman täydennykseksi pieniä siirtokokoelmia Ulkomalaiskirjastosta. Kirjat ovat pääasiassa aikuisten ja lasten kaunokirjallisuutta.

Maahanmuuttajia varten on tilattu myös muutamia lehtiä pääkirjastoon. Kirjaston internet-päätteiden avulla saa käyttöönsä verkkolehtiä ja muuta aineistoa omalla kielellään. Suomen kielen opintoja varten on hankittu ulkomaalaisille tarkoitettuja suomen kielen oppikirjoja ja cd-romeja sekä sanakirjoja.

Lahdessa on pääkirjaston lisäksi kahdeksan lähikirjastoa sekä kirjastoautot Wilhelmiina ja lasten kirjastoauto Samuli.

Lahden kaupunginkirjaston yhteystiedot:

<http://kaupunginkirjasto.lahti.fi/index.htm>

Lahden pääkirjasto
Kirkkokatu 31
puh. 812 511

Ahtialan kirjasto
Purorinteenkatu 4
puh. 756 1224

Jalkarannan kirjasto
Sarvikuja 1
puh. 753 3544

Kiveriön kirjasto
Hirsimetsäntie 64
puh. 812 5401

Kärpäsen kirjasto
Kasakkamäentie 16
puh. 812 5403

Launeen kirjasto
Aurakatu 11
puh. 812 5404

Liipolan kirjasto
Ostoskatu 3
puh. 812 5405

Mukkulan kirjasto
Huvikatu 4 B
puh. 730 3529

Renkomäen kirjasto
Orimattilankatu 103
puh. 812 5406

Kari Kuusinen
Maahanmuuttajatyön koordinaattori
Immigration co-ordinator
GSM 050 - 3836 444
E-mail: kari.kuusinen@lahti.fi
www.lahti.fi

Postiosoite/Postal address:
LAHDEN KAUPUNKI
Sosiaali- ja terveystoimi
Sosiaalitoimen erityispalvelut
Rauhankatu 2, 5. krs
PL 116, 15101 LAHTI

Maahanmuuttajatyön koordinaattori vastaa Lahden kaupungin maahanmuuttajatyön kokonaiskoordinoinnista poikkihallinnollisesti ja sovittaa yhteen maahanmuuttoon ja etnisiin suhteisiin liittyviä asioita sekä palvelee kaikkia Lahdessa asuvia ihmisiä näissä kysymyksissä.

Maahanmuuttajatyön koordinaattori:

- o vastaa myös suunnittelusta ja seuraa Lahden kaupungin maahanmuuttajien kotouttamisohjelman toteuttamista
- o laatii vuosittain maahanmuuttajien kotouttamisohjelman seurantaraportin yhteistyössä kotouttamisohjelman seurantatoimikunnan kanssa
- o toimii Lahden kaupungin maahanmuuttajien kotouttamisohjelman seurantatoimikunnan sihteerinä
- o palvelee tasapuolisesti Lahden kaupungin omia maahanmuuttajatyötä tekeviä yksiköitä ja Lahden alueen muita yhteistyökumppaneita
- o vastaa Lahden kaupungin maahanmuuttajatyön ulkoisesta ja sisäisestä tiedottamisesta sekä maahanmuuttoon liittyvästä tilastoinnista
- o kehittää yhteistyötä viranomaisten ja kolmannen sektorin välillä
- o pitää yhteyttä eri ministeriöihin ja muihin viranomaisiin sekä muiden kuntien maahanmuuttajatyöstä vastaaviin organisaatioihin
- o edistää seutukunnallista yhteistyötä maahanmuuttoon liittyvissä asioissa
- o osallistuu suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämistyöhön sekä rasismin vastaisen työn tekemiseen Lahden kaupungissa

LATU maahanmuuttajille –projekti

Aleksanterinkatu 18 A, 5. kerros
PL 116, 15101 Lahti
Puh. (03) 751 1260
www.lahti.fi

Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@lahti.fi

Anne Saloranta projektipäällikkö GSM (050) 539 1639	Tuula Virtanen projektiassistentti GSM (050) 539 1646
---	---

Svea Hietalahti projektityöntekijä GSM (050) 539 1649	Shilan Galal projektityöntekijä GSM (050) 539 1650
---	--

LATU maahanmuuttajille –projekti on Lahden kaupungin sosiaali- ja terveystoimen hallinnoima ja osittain Euroopan sosiaalirahaston rahoittama projekti ajalla 1.10.2000 - 31.12.2006.

Projektin tavoitteena on edistää maahanmuuttajien työllistymismahdollisuuksia ja maahanmuuttajien elämänlaadun parantumista. Projektin kohderyhmänä on Lahden alueen maahanmuuttajat.

Projektiin osallistuvan kanssa laaditaan yksilöllinen suunnitelma, joka sisältää esimerkiksi:

- o suomen kielen opintoja
- o kuntoutusta
- o työharjoittelua ja -kokeilua
- o tukityöllistämistä
- o koulutusta tai muita aktiivisia toimenpiteitä.

Projekti järjestää verkostotyön kehittämispäiviä ja koulutusta. Osallistujille järjestetään kerhoja, teemapäiviä, retkiä ja muita tapahtumia.

Miten projektiin voi osallistua?

Jos olet kiinnostunut projektista, ota suoraan yhteyttä projektin työntekijöihin. Myös maahanmuuttajapalvelut, työvoimatoimisto ja muut yhteistyötahot voivat ohjata maahanmuuttajia projektiin.

3. MUITA PAIKALLISIA PALVELUJA

Lahden seurakuntayhtymä

Palvelukeskus
Mariankatu 16, 15110 Lahti
Maahanmuuttajatyöntekijä Ulla Taipale
Puh. (03) 891 263 tai 044 719 1263
Vastaanotto ke - to 9.00-12.00

Paluumuuttajien neuvontapiste puh. (03) 891 301
Paluumuuttajatyöntekijä Katri Tatti
puh. 044 719 1487
Vastaanotto ti 9.00-12.00

Lahden seurakuntayhtymän maahanmuuttajatyö tukee pakolaisten, turvapaikanhakijoiden, paluumuuttajien sekä siirtolaisten kotoutumista uuteen elämään Lahdessa. Toiminnan periaatteisiin kuuluvat ihmisoikeuksien, uskonnonvapauden ja erilaisuuden kunnioittaminen.

Lahden seurakuntayhtymän maahanmuuttajatyö tukee mm. maahanmuuttajien omaehtoista ryhmätoimintaa, järjestää suomen kielen opetusta ja kouluttaa vapaaehtoisia tukihenkilöiksi. Tukihenkilö auttaa Sinua sopeutumaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja lahtelaistumaan. Saat tukihenkilöltäsi käytännön apua arkipäivän tilanteissa.

Käänny seurakuntayhtymän puoleen, jos haluat tietää enemmän kirkon toiminnasta, liittyä evankelis-luterilaisen kirkon jäseneksi, haluat jonkin kirkollisen toimituksen, esim. häät, hautajaiset, kasteen tai käydä rippikoulun.

Seurakuntayhtymässä on maahanmuuttajille vastaanotto keskiviikkoisin ja torstaisin kello 9.00-12.00. Mikäli tarvitset tulkkiä, varaa aika etukäteen seurakuntayhtymän maahanmuuttajatyöntekijältä.

Voit myös kääntyä seurakuntayhtymän maahanmuuttajatyön puoleen, jos Sinulla on vaikea elämäntilanne, kriisi tai ongelma perheessäsi.

Muuttuvan elämän monitoimikeskus Takatasku

Vesijärvenkatu 19, 15140 Lahti
Huom.! Uusi osoite 1.3.2006 alkaen
Huovilankatu 4, 15100 Lahti
Puh. (03) 781 9919
[Sähköposti: takatasku@gmail.com](mailto:takatasku@gmail.com)
www.phnet.fi/public/ttk

Monitoimikeskus Takatasku on Lahden seurakuntayhtymän ja Lahden kaupungin yhteinen työllisyyttä ja aktiivista elämää edistävä hanke.

Takatasku voi tarjota työ-, työharjoittelu-, työkokeilu-, opiskelu- ja vapaaehtoistyön paikkoja erilaisissa tehtävissä.

Takataskun Lounasvintissä (6.krs) voi ruokailla edullisesti arkipäivisin kello 11.00-14.00.

Opintopiireissä on mahdollisuus opiskella ATK:n perustaitoja, kieliä ja liikuntaa. Teemapäivät ja tapahtumaviikot esittelevät erilaisia asioita ja aiheita.

Takatasku julkaisee viikkotiedotetta, jonka saa kirjastosta, työvoimatoimistosta tai Takataskusta.

Suomen Punaisen Ristin Kotopolku-projekti

Yhteyshenkilö:

Kotoutumisohjaaja Ljudmila Musakka, puh. 040 821 3733

SPR:n Lahti-Salpausselän osasto, Vuorikatu 24, 15110 Lahti

Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@kotopolku.redcross.fi

SPR:n Kotopolku-projekti:

Yliopistonkatu 58 B, 33 100 Tampere

Kotoutumisohjaajat: Angela Pohja, Hilma Bukareva ja Paiman Karim

Projektipäällikkö: Johanna Matikainen

Suomen Punaisen Ristin Kotopolku-projekti tukee maahanmuuttajien kotoutumista, kehittää ja markkinoi uusia kotoutumistyökaluja sekä järjestää tapahtumia ja ryhmätoimintaa yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa. SPR:n Kotopolku-projekti toimii valtakunnallisesti. Lahdessa työmuotoina ovat erilaisen ryhmätoiminnan järjestäminen (mm. suomen kielen keskustelukerho, kokkikerho, nuorten toiminta). Kotopolun lahtelainen kotoutumisohjaaja tekee myös asiakastyötä ja koulu yhteistyötä.

Missä voi opiskella suomen kieltä Lahdessa?

Suomen kielen opiskelu on maahanmuuttajalle avain suomalaisen yhteiskuntaan ja työelämään.

1. Työvoimatoimiston kautta työttömät työnhakijat voivat hakea ns. työvoimapolitiittiseen kielikoulutukseen. Luku- ja kirjoitustaidottomille järjestetään suomen kielen opetusta omassa ryhmässään.

2. Seuraavat tahot tarjoavat suomen kielen opetusta:

Koulutuskeskus Salpaus: Kieli- ja kulttuurikoulutus

Svinhufvudinkatu 13, 15110 Lahti

Puh. (03) 828 3701, Faksi (03) 828 3710

Opintosihteeri puh. (03) 828 3715

www.salpaus.fi/kvopinnot

Koulutuskeskus Salpauksen kieli- ja kulttuurikoulutuksen yksikössä voit opiskella suomen kieltä eri tasoilla (1-3) kotoutumiskoulutuksen aikana tai muilla suomen kielen kursseilla. Eri koulutusjaksoihin liittyy opintojen ohjausta ja jatko-opintojen suunnittelua, mikä mahdollistaa joustavan etenemisen kohti työelämää. Voit myös hakea suomen kielen iltakoulutuksiin, kun haluat parantaa suomen kielen taitoasi esim. suomen kielen yleisen kielitutkinnon (YKI) suorittamista varten. Suomen kielen opiskelun lisäksi Koulutuskeskus Salpauksen kieli- ja kulttuurikoulutuksen yksikössä voit opiskella myös eri ammattialoille valmentavissa koulutusohjelmissa tai kehittää kielitaitoasi ja opiskeluvälmiuksiasi ammatilliseen koulutukseen valmistavassa koulutuksessa (VALKO). Uusista alkavista koulutuksista saat tietoa Koulutuskeskus Salpauksen internet-sivuilta sekä Päijät-Hämeen työvoimatoimistosta.

KSL: n Lahden Seudun Opintojärjestö ry:n ylläpitämä
TietoTupa - aikuisopisto
Hämeenkatu 15, 15110 Lahti
Puh. (03) 589 7521
Aluepäällikkö Seppo Huttunen
Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@lahdentietotupa.fi
www.lahdentietotupa.fi

Järjestämme suomen kielen sekä atk:n opetusta myös omaehtoisena koulutuksena. Se tarkoittaa että ryhmän voi kerätä itse, tarjoamme pientä omavastuumaksua vastaan tilat ja opetuksen. Opetusta ja opintoaineistoja myös venäjän ja arabian kielillä.

Lahden työväenopisto
Kirkkokatu 16, 15140 Lahti
Puh. (03) 814 4734, (03) 814 4736
Opetusviikkoina ma – to klo 8.00 – 19.00, pe klo 8.00 – 18.00
muina aikoina klo 8.00-15.45
kotisivut: www.lahti.fi/tyovaenopisto
s-posti: www.latyop.lahti.fi

Suomen kielen alkeis- ja perus-/jatkokursseja ulkomaalaisille alkaen syksyisin ja keväisin (kesällä ei opetusta).

Lahden kansanopisto
Harjukatu 46, 15100 Lahti
Puh. (03) 878 10
Faksi (03) 878 1234
www.lahdenkansanopisto.fi

Lahden kansanopiston suomen kielen ja kulttuurin koulutus:

Koulutuksen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa jatko-opintokelpoisuuden ja riittävän suomen kielen taidon menestyäkseen toisen asteen opinnoissa. Koulutuksen aikana opiskelija saa arkielämässä tarvittavia tietoja ja taitoja ja oppii hoitamaan asioitaan suomalaisessa yhteiskunnassa. Suomen kielen ja kulttuurin sopii erityisesti nuorelle maahanmuuttajalle, joka on saanut peruskoulutuksen kotimaassaan, mutta on vailla ammatillista koulutusta ja

jatko-opintokelpoisuutta Suomessa. Pääsyvaatimuksena on luku- ja kirjoitustaito sekä länsimaisen kirjoitusjärjestelmän tuntemus.

Opiskelu on päätoimista, noin 30 tuntia viikossa. Oppiaineita ovat mm. suomen kieli ja kulttuuri, historia, ympäristötieto, matematiikka, koulutus- ja työelämä-tieto, tietotekniikka, liikunta, kotitalous ja käsityö. Suomen kielessä on kaksi tasoryhmää: kielitasot 0-1 ja 2-3. Koulutuksen aikana on mahdollista osallistua peruskouluopetukseen ja suorittaa peruskoulun oppimäärä osaksi tai kokonaan.

Opiskelu ja ruokailu ovat opiskelijoille maksuttomia. Opiston asuntolassa on vuokrattavana solu-asuntoja. Opiskelu oikeuttaa opintotukeen ja soveltuu myös kotoutumissuunnitelman piirissä oleville nuorille. Kotoutumissuunnitelma tulee tehdä työvoimatoimistossa ennen koulutuksen alkamista.

Hakemukset elokuussa alkavaan koulutukseen tulee jättää heinäkuun loppuun mennessä. Hakulomakkeen voi tulostaa opiston nettisivuilta.

Lisätietoja opiskelusta: maria.suoraniemi@lahdenkansanopisto.fi

3. Lahdessa toimii myös suomen kielen kerhoja, joista kannattaa kysyä Maahanmuuttajapalveluista, työvoimatoimistosta, seurakunnasta ja Multi-Cultista.

Asuminen Lahdessa

Asunnon vuokraaminen

Maahanmuuttajien pitää hankkia asuntonsa itse. Sosiaalitoimistolla ja Kansaneläkelaitoksella (Kela) on normit, joiden mukaan maksetaan asumistukea ja toimeentulotukea. Sinun kannattaa tiedustella etukäteen, minkä hintaisen ja suuruisen asunnon voi vuokrata, jos tarvitset tukea asumismenoihin. Ohessa on tahoja, joiden kautta voi Lahdessa vuokrata asunnon:

Lahden Talot Oy

Mariankatu 19, 15110 Lahti

Avoinna ma – pe 9.00 – 16.00

Puh. vaihde (03) 814 14

Faksi (03) 814 2722

www.lahdentalot.fi

VVO-kotikeskus

Aleksanterinkatu 7, 15110 Lahti

Avoinna ma-pe 8.30-15.30, puhelinaika 8.30-13.00

Puh. 020 508 4300

Faksi 020 508 4319

www.vvo.fi

Sato-Asuntopalvelut
SKV
Aleksanterinkatu 11
15110 LAHTI
Puh. 7877783
www.sato.fi

Asunnon voi myös vuokrata suoraan yksityiseltä vuokranantajalta tai välitysfirman kautta.

Muuttajan muistilista:

1. Sähkö

Lahti Energia Oy
Kauppakatu 31
PL 93, 15141 Lahti
Puh. vaihde (03) 82 300
Sopimukset ja muuttoilmoitukset:
Asiakaspalvelu puh. (03) 823 2017

Tee sähkösopimus uuteen osoitteeseen. Lahdessa voidaan tehdä sähkösopimuksia eri energiayhtiöiden kanssa riippuen siitä, missä taloyhtiössä asut. Yleisimmin sähkösopimus tehdään Lahti Energian kanssa.

2. Posti

Ilmoita osoitteesi ajoissa postiin, ettei Sinun postisi katoaisi.

3. Tuloilmoitus

Tee tuloilmoitus talonmiehelle/kiinteistöhoitajalle. Tuloilmoitus tulee tehdä viimeistään viikon kuluttua asuntoon muuttopäivästä, vasta sen jälkeen asuntosi postiluukkuun laitetaan Sinun ja perheesi sukunimi.

4. Kotivakuutus ja muut vakuutukset

Oman oikeusturvasi kannalta on suositeltavaa ottaa kotivakuutus.

5. Televisiolupa

Suomessa tarvitaan televisionkatselua varten lupa. Lupahakemuksia saa postitoimipaikoista. Yksi lupa riittää taloutta kohti. Suomessa tarkastajat kiertävät kerrostaloissa ja omakotitaloissa tarkastamassa, onko televisiolupa hankittu. Lain mukaan tarkastajalla on oikeus sakottaa luvattomasta television katselusta ja jopa takavarikoida televisiovastaanotin, jos et ole hankkinut televisiolupaa.

6. Satelliittiantenni

Satelliittiantennia varten tarvitaan lupa taloyhtiöltä. Satelliittiantennin voi asentaa omalle parvekkeelle taloyhtiön luvalla. Älä siis asenna satelliittiantennia ilman lupaa.

7. Vuokranmaksusta

Suosittelavaa olisi, että Kelalta saatu asumistuki maksetaan suoraan vuokranantajan tilille. Suositeltavaa olisi myös, että vuokran omavastuuosuus maksetaan suoraveloituksella vuokranantajalle.

8. Asunnon irtisanominen

Irtisano vuokrasopimus ajoissa. Se on sanottava irti kirjallisesti. Irtisanomisaika on yleensä yksi kuukausi. Tee virallinen muuttoilmoitus maistraattiin ja osoitteenmuutos postiin. Siivoa huoneisto ennen muuttoa. Jätä asunnon avaimet sovittuun paikkaan. Jos avaimia puuttuu, saatetaan lukko vaihtaa ja joudut maksamaan kulut.

4. YHDISTYSTOIMINTAA LAHDESSA

Lahden Inkerinsuomalaiset ry

Yhteyshenkilö Olga Ivanova
GSM 040 547 6567

Yhdistys on rekisteröity vuonna 1999 ja se järjestää erilaisia tapahtumia, mm. illanviettoja ja matkoja eri puolelle Suomea.

Lahden venäjänkielen tuki ry

Silja Lappalainen
Aunenkatu 2 a 2
15150 LAHTI
puh. 734 6601 tai 874 7830

Lahden venäjänkielen tuki ry:n toiminta keskittyy venäjänkielen ja kulttuurin tunnetuksi tekemiseen. Yhdistys tekee yhteistyötä maahanmuuttajien, koulujen, venäjän kielen opiskelijoiden ja heidän perheidensä kanssa. Yhdistyksellä on kiinteää yhteistyötä Suomi-Venäjä -seuran Lahden osaston kanssa.

Yhdistyksellä on myös yhteistyötä niiden tahojen kanssa, jotka edistävät ja tukevat suomalaisten venäjän kielen opiskelua ja maahanmuuttajien kotoutumista. Yhdistyksen järjestämistä tapahtumista voi kysyä suoraan yhdistyksestä.

Päijät-Hämeen Tuglas-Seura ry

Yhteyshenkilö:

Leili Kujanpää, puheenjohtaja

(03) 751 2498

leili.kujanpaa@phnet.fi

Tuglas-seura ry on viron kielestä ja kulttuurista kiinnostuneiden virolaisten ja suomalaisten perustama yhdistys. Päijät-Hämeen osasto perustettiin 1998. Yhdistys järjestää illanviettoja, matkoja Suomessa ja Virossa sekä erilaisia teemapäiviä.

Mamuset Martat ry

Yhteyshenkilöt:

Katja Virén, puheenjohtaja

Puh. (03) 818 3272, GSM 050-383 6434

Camka Tahic, sihteeri

GSM 040-530 7314

Mamuset Martat ry on kaikille suomalaisille ja maahanmuuttajanaيسille avoin monikulttuurinen Martta-yhdistys. Se perustettiin ja rekisteröitiin syksyllä 2003. Yhdistyksen hallitukseen kuuluu sekä suomalaisia että maahanmuuttajia. Yhdistys järjestää jokaisen kuukauden ensimmäisenä maanantaina Martta-illan erilaisten teemojen merkeissä. Liikuntailtoja on ollut noin kerran kuukaudessa.

5. VIRANOMAISIA JA TAHOJA, JOTKA HOITAVAT MAAHANMUUTTAJIEN ASIOITA SUOMESSA

Vähemmistövaltuutettu

Vähemmistövaltuutetun toimisto

Mikonkatu 4, 5. krs, Helsinki

PL 34, 00023 Valtioneuvosto

Asiakaspalvelunumero: 010 60 47048 (ma - pe klo 9.00-15.00)

www.vahemmistovaltuutettu.fi

Vähemmistövaltuutettu on viranomainen, jonka perustehtävänä on edistää etnisten vähemmistöjen ja ulkomaalaisten asemaa, yhdenvertaisuutta ja oikeusturvaa sekä hyviä etnisiä suhteita Suomessa.

Vähemmistövaltuutetun tehtäviin kuuluu:

- valvoa yhdenvertaisuuslaissa säädettyä etniseen alkuperään perustuvan syrjinnän kiellon noudattamista muualla kuin työ- ja virkasuhteissa
- edistää hyviä etnisiä suhteita yhteiskunnassa
- edistää etnisiin vähemmistöihin kuuluvien ja ulkomaalaisten asemaa ja oikeuksia
- seurata etnisen tasa-arvon toteutumista
- tiedottaa ja raportoida

Valtuutettu valvoo etnisestä alkuperästä riippumattoman tasa-arvoisen kohtelun toteutumista yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

Keinoina valtuutettu käyttää ensisijassa suosituksia, ohjeita ja neuvoja. Valtuutettu voi tehdä eri etnisten ryhmien tai ulkomaalaisten asemaa tai yhteiskunnassa esiintyviä epäkohtia koskevia aloitteita. Valtuutetulla on laaja tiedonsaantioikeus.

Tarvittaessa, joskin hyvin poikkeuksellisesti, valtuutettu voi myös avustaa perusteellisesti laajakantoisissa syrjintäasioissa etnisen syrjinnän kohteeksi joutunutta henkilöä. Useimmiten oikeusapua annetaan kuitenkin oikeudellisena neuvontana.

Vähemmistövaltuutettu on itsenäinen ja riippumaton viranomainen. Valtuutettu ja vähemmistövaltuutetun toimisto ovat hallinnollisesti työministeriön yhteydessä. Valtuutetun apuna vähemmistövaltuutetun toimistossa työskentelee viisi ylitarkastajaa, suunnittelija ja sihteeri.

Laki vähemmistövaltuutetusta ja syrjintälautakunnasta (660/2001)
Asetus vähemmistövaltuutetusta (687/2001)
Yhdenvertaisuuslaki (21/2004)

Ulkomaalaisvirasto (UVI)

Panimokatu 2 A, 00580 Helsinki
Asiakaspalvelu
Lautatarhankatu 10, 00580 Helsinki
Postiosoite
PL 18, 00581 Helsinki
Puhelinvaihte (09) 476 5500
Faksi (09) 4765 5858
Sähköposti: ulkomaalaisvirasto@uvi.fi
www.uvi.fi

Viraston asiakaspalvelupiste Helsingissä on avoinna henkilökohtaisesti virastossa asioiville 2.1.2006 lukien joka arkipäivä ma–pe 9.00 – 15.00.

Asiakirjojen vastaanotto 8.00-16.15

Huom. Hakemukset jätetään ulkomailla Suomen edustustoon ja Suomessa paikallispoliisille. Ulkomaalaisvirastoon hakemuksia ei voi jättää.

Puhelintiedustelut ti - to
maahanmuuttoasiat 10.00-11.00
pakolais- ja turvapaikka-asiat 14.00-15.00
kansalaisuusasiat 14.00-15.00

Yleisluonteista neuvontaa annetaan puhelimitse joka arkipäivä kello 8.00 – 16.15, puhelin 0300 44300 (hintaa 0,08 €/min + paikallisverkkomaksu).

UVI: n tehtävänä on:

- käsitellä ja ratkaista asioita, jotka koskevat maahantuloa, maassa oleskelua ja pakolaisuutta
- käsitellä ja ratkaista Suomen kansalaisuutta koskevia asioita
- tuottaa tietopalveluja viranomaisille ja kansainvälisille järjestöille
- pitää ulkomaalaisrekisteriä.

Mikä on ulkomaalaisrekisteri?

Se on henkilörekisteri, joka koostuu viidestä osarekisteristä. Ne sisältävät tietoja maahantu- loon, maassa oleskeluun, työntekoon ja maasta poistamiseen sekä Suomen kansalaisuuteen liittyvästä päätöksenteosta. Tietoja niihin tallettavat UVI: n lisäksi poliisi, rajavartiolaitos, tullilaitos ja ulkoasiainministeriö.

Suomen Punainen Risti (SPR)

Keskustoimisto:

Tehtaankatu 1 a

PL 168

00140 Helsinki

Vaihde (09) 12 931

faksi (09) 129 3321

www.redcross.fi/

Suomen Punaisen Ristin (SPR) puoleen voi kääntyä, kun haluaa löytää kadonneen perheen- jäsenensä. Etsintä käynnistyy ottamalla yhteyttä SPR:n keskustoimistoon. SPR:n kautta voi myös lähettää Punaisen Ristin viestejä useille konfliktialueille. Järjestö myös neuvoo turva- paikanhakijoita ja pakolaisia ja seuraa heidän oikeusturvansa toteutumista.

SPR tukee ja helpottaa paon yhteydessä erilleen joutuneiden perheenjäsenten yhdistämistä. Se huolehtii perheenyhdistämisen matkajärjestelyistä ja muista käytännön asioista. Järjestö auttaa pakolaisia ja muita maahanmuuttajia kotoutumaan Suomeen. Sen osasto esimerkiksi kouluttaa heille vapaaehtoisia tukihenkilöitä ja ystäviä, järjestää monikulttuurisia leirejä, kursseja ja muita tapahtumia sekä on mukana joillekin paikkakunnille perustettujen kan- sainvälisten kohtaamispaikkojen toiminnassa.

SPR:n Kontit ovat Punaisen Ristin kierrätystavarataloja. Lahden Kontti toimii osoitteessa Rauhankatu 10, 15140 Lahti p. 03- 878 970. Kontit vastaanottavat ja myyvät erilaista käyttö- tavaraa ja vaatteita. Kontit myös tarjoavat maahanmuuttajille ja suomalaisille harjoittelu- ja yhdistelmätukipaikkoja.

Pakolaisneuvonta ry

Helsingin toimisto
Mannerheimintie 40 D 79, 00100 Helsinki
Puh. (09) 251 9000
Faksi (09) 251 90020
Sähköposti: pan@pakolaisneuvonta.fi
www.pakolaisneuvonta.fi

Kouvolan toimisto
Kauppamiehenkatu 1 A 6, 45100 Kouvola
Puh. (05) 4205 7777
Faksi (05) 371 3115
Sähköposti: pan.kouvola@pakolaisneuvonta.fi

Pakolaisneuvonta ry on kansalaisjärjestö, joka antaa oikeudellista apua ja neuvontaa turvapaikanhakijoille, pakolaisille ja muille ulkomaalaisille. Pakolaisneuvonta avustaa ennen kaikkea turvapaikan hakemiseen liittyvissä asioissa, mutta neuvoja voi pyytää myös muihin ulkomaalaisen oikeusasemaan liittyvissä kysymyksissä.

Varaa aina aika lakimiesten tapaamisia varten. Myös puhelimitse saa neuvontaa. Pakolaisneuvonnalla on neljä toimistoa eri puolilla Suomea. Keskustoimisto on Helsingissä ja lähinnä Lahtea oleva toimisto on Kouvolassa.

Ihmisoikeusliitto

Döbelninkatu 2, 8. krs, 00260 Helsinki
Puh. (09) 4155 2500
Faksi (09) 4155 2520
Neuvonta puh. (09) 4155 2552
to 15.00-17.00
info@ihmisoikeusliitto.fi
www.ihmisoikeusliitto.fi

Ihmisoikeusliitto ry on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton yleinen ihmisoikeusjärjestö. Se jatkaa vuonna 1935 perustetun Ihmisoikeuksien liiton toimintaa aatteellisena pohjanaan Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeussopimukset ja Euroopan neuvoston ihmisoikeussopimus.

Ihmisoikeudet kuuluvat kaikille, mutta kaikki eivät välttämättä tunne oikeuksiaan tai osaa niitä vaatia. Ihmisoikeusliiton toiminnan tarkoituksena on tehdä ihmisoikeuksia tunnetuiksi ja vastustaa ihmisoikeusloukkauksia. Ihmisoikeusliitto ry:n toimintakohteena on myös kaikkinaisen rasmin ja syrjinnän vastustaminen.

Ihmisoikeusliitto järjestää myös keskustelutilaisuuksia ja koulutusta sekä antaa oikeudellista neuvontaa sitä tarvitseville.

Kidutettujen kuntoutuskeskus

Mäkelänkatu 58-60, 4. krs.
00510 HELSINKI
Puh. vaihde (09) 7750 4584
Faksi (09) 7750 4502
Sähköposti: kitu@hdl.fi
www.hdl.fi

Kidutettujen kuntoutuskeskus on toiminut vuodesta 1993 Helsingin Diakonissalaitoksella. Keskus on vakiintunut osa Helsingin Diakonissalaitoksen huume- ja mielenterveystyötä ja toimii itsenäisenä psykiatrisena erikoissairaanhoidotasona yksikkönä ja on ainoa laatuaan Suomessa. Toiminta perustuu Suomen tekemiin kansainvälisiin sopimuksiin pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden hoidosta.

Kidutettujen kuntoutuskeskuksessa tehdään mielenterveystyötä maahanmuuttajien keskuudessa. Se on valtakunnallinen palveluyksikkö, jonka tehtävänä on arvioida, hoitaa ja kuntouttaa Suomessa asuvia, kotimaassaan kidutettuja pakolaisia ja turvapaikanhakijoita ja heidän omaisiaan.

Yksikkö on avohoitoyksikkö. Potilaat tulevat vastaanottokeskusten terveydenhoitajien, lääkärin ja sosiaalityöntekijöiden tai kunnallisten pakolais- ja terveydenhoitoviranomaisten lähettiminä. Ongelmien välttämiseksi pyydämme liittämään lähetteen yhteyteen meille tiedon tulkkauksipalveluista vastaavasta yhteyshenkilöstä, tiedon maksusitoumuksesta tulkkipalveluihin sekä laskutusosoitteen.

Lähetelomakkeemme on saatavissa: www.hdl.fi/maahanmuuttajat/kidutettujen_kunt2.htm

Edellytyksenä hoitoon pääsemiselle on kidutus tai siihen verrattava traumatisoituminen. Vastaanotolla käytetään ensisijaisesti valikoituneita ja kokeneita ammattitulkkeja. Arviointikäynneillä ja pitkäkestoisessa hoidossa pyritään käyttämään samaa tulkkiä yhden potilaan kohdalla.

Helsingin SOS - keskus / Ulkomaalaisyksikkö

SOS - keskus / SOS center
Maistraatinportti 4 A, 4 kerros
00240 Helsinki
puhelin (09) 4135 0501, klo 9.00-15.00
faksi (09) 4135 0570
sähköposti: sos-keskus@mielenterveysseura.fi

Yksi SOS - keskuksen tehtävistä on edistää maahanmuuttajien psyykkistä hyvinvointia ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. SOS - keskus tukee kuntien valmiuksia palvella ulkomaalaisia mielenterveysasioissa ja täydentää julkisia palveluja.

SOS - keskuksessa maahanmuuttaja-asiakas voi selvittää elämäntilannettaan omalla äidinkielellään tulkin välityksellä tai jollakin asiakkaalle ja työntekijälle yhteisellä kielellä. Tavoitteena on antaa apua mahdollisimman pikaisesti ja joustavasti. Palvelu on maksutonta ja aika tulisi sopia etukäteen.

6. KOTOUTTAMISLAKI (1215 / 2005) MUUTOKSET

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 9 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (493/1999) 6 §:n 4 momentti ja 20 §, sellaisena kuin niistä on 20 § osaksi laissa 118/2002, muutetaan 2 §:n 2 kohta, 3 §:n 1 momentti, 6 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti, 7, 8, 10 ja 11 § sekä 44 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 2 §:n 2 kohta ja 8 § laissa 362/2005, 6 §:n 2 momentti mainitussa laissa 118/2002, 7 § osaksi viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1292/2002 sekä 10 ja 11 § osaksi viimeksi mainitussa laissa sekä lisätään lakiin uusi 6 b—6 d, 7 a, 11 a ja 11 b § sekä 12 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1292/2002, uusi 4 momentti ja 22 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 362/2005, uusi 5 momentti seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) kotouttamisella viranomaisten järjestämiä kotoutumista edistäviä ja tukevia toimenpiteitä, voimavaroja ja palveluja sekä maahanmuuttajien tarpeiden huomioon ottamista muita yhteiskunnan palveluja ja toimenpiteitä suunniteltaessa ja järjestettäessä;

3 §

Soveltamisala

Kotouttamista tukevien ja edistävien toimenpiteiden ja palvelujen piiriin voi kuulua Suomeen muuttanut henkilö, jolla on kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa.

6 §

Työministeriön tehtävät

Työministeriön yhteydessä toimii kotouttamisen ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton neuvottelukunta. Neuvottelukunta suunnittelee, kehittää ja yhteensovittaa maahanmuuttajien kotouttamista ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoa ja tilapäistä suojelua saavien vastaanottoa.

Neuvottelukunnan asettamisesta, tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään muutoin valtioneuvoston asetuksella.

6 b §

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen ja lääninhallituksen tehtävät

Työvoima- ja elinkeinokeskus huolehtii työministeriön ohjauksessa ja valvonnassa maahanmuuttajien kotouttamisen alueellisesta yhteensovittamisesta, turvapaikanhakijoiden vastaanotosta ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton suunnittelusta, ohjauksesta, seurannasta sekä muista erikseen määrättävistä tehtävistä.

Lääninhallitus osallistuu toimialaansa kuuluviin asioissa maahanmuuttajien kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palveluiden suunnitteluun, ohjaukseen ja valvontaan sekä huolehtii, että maahanmuuttajien tarpeet otetaan huomioon muita lääninhallituksen toimialaan kuuluvia palveluja ja toimenpiteitä suunniteltaessa ja järjestettäessä.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tueksi voidaan perustaa maahanmuuttoasiain toimikunta. Toimikunnan tehtävänä on maahanmuuttajien kotouttamisen kehittäminen ja suunnittelu, muut maahanmuuttoon liittyvät kysymykset sekä etnisen yhdenvertaisuuden ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen.

Maahanmuuttoasiain toimikunnan perustamisesta ja toimialueesta päättävät asianomaiset työvoima- ja elinkeinokeskukset neuvoteltuaan lääninhallituksen kanssa. Toimikunnan asettaa työvoima- ja elinkeinokeskus. Toimikunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään muutoin työministeriön asetuksella.

6 c §

Työvoimatoimiston tehtävät

Työvoimatoimisto vastaa yhdessä työvoima- ja elinkeinokeskuksen kanssa maahanmuuttajien kotoutumista edistävien ja tukevien työvoimapalvelujen, luku- ja kirjoitustaidon opetuksen ja perusopetuksen järjestämisestä työnhakijaksi rekisteröidylle maahanmuuttajalle sekä huolehtii sille muista tässä laissa osoitetuista tehtävistä.

Työvoimatoimisto ohjaa sellaisen maahanmuuttajan, jolla 11 §:n mukaan on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, kunnan toimenpiteiden ja palvelujen piiriin yhteistyössä kunnan kanssa, jos hän ei terveydentilansa tai siihen rinnastettavan syyn vuoksi voi osallistua työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin.

Työvoimatoimisto ja kunta tekevät yhteistyötä kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palvelujen järjestämisessä ja niitä koskevassa tiedottamisessa.

6 d §

Kunnan tehtävät

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta. Kunta järjestää kotoutumista edistäviä ja tukevia toimenpiteitä ja palveluja maahanmuuttajille.

Kunta huolehtii siitä, että maahanmuuttajan kotoutumista edistetään ja tuetaan 7 §:ssä tarkoitetuilla toimenpiteillä ja palveluilla, jos hänellä toimeentulotukea saavana 11 §:n mukaan on oikeus kotoutumissuunnitelmaan tai työvoimatoimisto ohjaa hänet 6 c §:n 2 momentin nojalla kunnan toimenpiteiden ja palvelujen piiriin.

Kunta tekee työvoimatoimiston kanssa yhteistyötä kotouttamisessa sekä antaa maahanmuuttajalle tietoa työvoimatoimiston ja muiden palvelujen tuottajien tarjoamista palveluista.

7 §

Kotoutumista edistävät ja tukevat toimenpiteet ja palvelut

Työvoimatoimisto ja kunta voivat järjestää kotoutumista edistävinä ja tukevinä toimenpiteinä ja palveluina:

- 1) ohjausta, neuvontaa ja tiedottamista;
- 2) perehdyttämistä yhteiskuntaan ja sen toimintaan;
- 3) suomen tai ruotsin kielen opetusta;
- 4) työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen ja työmarkkinatoimenpiteisiin rinnastettavia toimenpiteitä;
- 5) luku- ja kirjoitustaidon opetusta sekä perusopetusta täydentävää opetusta;
- 6) tulkkausta;
- 7) tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviä toimenpiteitä ja palveluja;
- 8) alaikäisten maahanmuuttajien erityistarpeiden vaatimia toimenpiteitä ja palveluja;
- 9) erityistä tukea tarvitseville ryhmille järjestettäviä toimenpiteitä ja palveluja;
- 10) muita toimenpiteitä ja palveluja, jotka kannustavat maahanmuuttajaa omatoimisesti hankkimaan yhteiskunnassa tarvittavia tietoja ja taitoja.

Edellä tarkoitettujen toimenpiteiden ja palvelujen järjestämisessä otetaan huomioon lapsen etu.

7 a §

Kotouttamisohjelma

Maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi ja tukemiseksi laaditaan kotouttamisohjelma. Ohjelma sisältää suunnitelman kotoutumista edistävästä ja tukevista toimenpiteistä, palveluista, yhteistyöstä ja vastuista sekä maahanmuuttajien tarpeiden huomioon ottamisesta muita yhteiskunnan palveluja ja toimenpiteitä suunniteltaessa ja järjestettäessä. Ohjelmaan sisällytetään myös etnisen tasa-arvon ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen ja syrjinnän ehkäiseminen.

Kunta vastaa kotouttamisohjelman laatimisesta, toimeenpanosta, kehittämisestä sekä ohjelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta. Työvoimatoimiston ja tarpeen mukaan muiden viranomaisten on kunnan aloitteesta osallistuttava oman toimialansa osalta ohjelman laatimiseen ja toimeenpanoon. Maahanmuuttajia, kunnassa vaikuttavia kansalaisjärjestöjä, työntekijä- ja työnantajajärjestöjä ja muita tahoja kuullaan kotouttamisohjelmaa laadittaessa ja toimeenpantaessa.

Toimenpiteet ja palvelut suunnitellaan siten, että niiden avulla voidaan tehokkaasti ja oikea-aikaisesti edistää ja tukea maahanmuuttajien kotoutumista.

8 §

Pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Jos kunta on laatinut tai sitoutuu laatimaan 7 a §:ssä tarkoitetun maahanmuuttajien kotouttamisohjelman, työvoima- ja elinkeinokeskus korvaa pakolaisten vastaanotosta aiheutuneet kustannukset kunnalle valtion talousarvion rajoissa.

10 §

Kotoutumissuunnitelma

Kotoutumissuunnitelma on maahanmuuttajan henkilökohtainen suunnitelma 7 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä ja palveluista, jotka edistävät ja tukevat hänen mahdollisuuksiaan hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito ja muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä edistävät ja tukevat hänen mahdollisuuksiaan

osallistua yhteiskunnan toimintaan. Kotoutumissuunnitelmassa otetaan huomioon myös maahanmuuttajan perheen kotoutumista edistävät ja tukevat toimenpiteet ja palvelut. Kotoutumissuunnitelma voi sisältää myös perusopintoja ja ammatillisia opintoja, lukio-opintoja, korkeakoulututkintoihin johtavaa koulutusta sekä täydennyskoulutusta ja jatkokoulutusta.

Työvoimatoimisto päättää maahanmuuttajalle yksilöidysti osoitettavien 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen kunnan tai maahanmuuttajan omatoimisesti järjestämien kotoutumista edistävien toimenpiteiden toimenpidekohtaisesta rinnastamisesta julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) 6 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen tai 8 luvussa tarkoitettuihin työmarkkinatoimenpiteisiin. Rinnastamisen edellytyksenä on, että toimenpide edistää maahanmuuttajan kotoutumista ja parantaa maahanmuuttajan työllistymismahdollisuuksia. Tarkempia säännöksiä rinnastamisen edellytyksistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Oikeus kotoutumissuunnitelmaan

Oikeus kotoutumissuunnitelmaan on Suomessa asuvalla maahanmuuttajalla, joka on työtön ja rekisteröity julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 3 luvun 5 §:n mukaisesti työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmään tai joka saa toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea. Maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelma korvaa julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitetun työnhakusuunnitelman.

Alle 18-vuotiaalle maahanmuuttajalle, jolla ei ole oikeutta kotoutumissuunnitelmaan 1 momentin mukaan, on tarjottava suunnitelman laatimista, jos hän itse tai hänen vanhempansa pyytävät sitä tai kunnan viranomaiset katsovat hänen hyötyvän kotoutumissuunnitelmassa sovittavista palveluista ja toimenpiteistä.

Oikeus kotoutumissuunnitelmaan kestää kolme vuotta maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemisestä. Aikaa, jona maahanmuuttajalla on oikeus suunnitelmaan, voidaan pidentää enintään kahdella vuodella, jos se on tarpeen luku- ja kirjoitustaidon tai perusopetuksen oppimäärän hankkimista varten, tai maahanmuuttajan iän, vamman, sairauden tai lastensuojelutoimenpiteestä aiheutuvan tarpeen vuoksi, äitiys- tai isyysvapaata vastaavan ajan mahdollistamiseksi taikka muusta vastaavasta perustellusta syystä. Oikeutta suunnitelmaan pidentää myös aika, jona maahanmuuttajalla ei ole oikeutta työmarkkinatukeen työttömyysturvalain 3 luvun 4 §:n 3 kohdan mukaan.

11 a §

Kotoutumissuunnitelman laatiminen

Maahanmuuttaja, kunta ja työvoimatoimisto laativat yhdessä kotoutumissuunnitelman. Jos maahanmuuttaja ei ole kunnan sosiaalipalvelujen tarpeessa, maahanmuuttaja ja työvoimatoimisto voivat laatia suunnitelman keskenään.

Jos maahanmuuttajalla ei ole velvollisuutta toimeentulotuesta annetun lain 2 a §:n mukaan ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi, maahanmuuttaja ja kunta laativat yhdessä suunnitelman.

Viranomaisen, jonka kanssa maahanmuuttaja laatii kotoutumissuunnitelman, on selvitettävä maahanmuuttajalle suunnitelmasta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä aiheutuvat viranomaisen vastuut sekä maahanmuuttajan oikeudet ja velvollisuudet.

Kotoutumissuunnitelma on laadittava viimeistään silloin, kun asiakkaan työttömyys tai toimeentulotuen saaminen on kestänyt yhdenjaksoisesti kaksi kuukautta tai

11 §:n 2 momentissa tarkoitetusta kotoutumissuunnitelman laatimispyyntöstä on kulunut kaksi kuukautta. Maahanmuuttaja on pyrittävä ohjaamaan kotoutumista edistävään ja tukevaan toimenpiteeseen kuukauden kuluessa suunnitelman laatimisesta lukien.

11 b §

Kotoutumissuunnitelman muuttaminen, kesto ja keskeytyminen

Kotoutumissuunnitelman muuttamisesta, kestosta ja keskeytyneen suunnitelman jatkamisesta neuvotellaan maahanmuuttajan ja suunnitelman laatimiseen osallistuneiden viranomaisien kesken. Suunnitelma voidaan katsoa keskeytyneeksi kuukauden kuluttua siitä, kun maahanmuuttaja on työllistynyt pysyväisluotoisesti kokoaikatyöhön tai yritystoimintaan taikka aloittanut ammattiin tai tutkintoon johtavat päätoimiset opinnot.

Päätöksen työvoimatoimiston asiakkaana olevan maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelman muuttamisesta, kestosta ja keskeyttämisestä tekee työvoimatoimisto ja 11 a §:n 2 momentissa tarkoitetun maahanmuuttajan osalta kunta.

Jos maahanmuuttaja uudelleen rekisteröityy työttömäksi työnhakijaksi, keskeytyneen suunnitelman jatkamisesta on sovittava 11 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyin edellytyksin viimeistään viikon kuluttua siitä, kun maahanmuuttaja on rekisteröity työhallinnon asiakastietojärjestelmään.

12 §

Kotoutumistuki

Maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumistukeen samalta ajalta kuin hänellä on oikeus kotoutumissuunnitelmaan 11 ja 11 b §:n nojalla.

22 §

Toimeentulotuki

Vastaanottokeskus voi myöntää turvapaikkaa Suomesta hakeneelle ja tilapäistä suojelua hakeneelle henkilölle toimeentulotukena matkakustannukset hänen lähtömaahansa tai kotimaahansa palaamista varten, jos hänelle ole ei myönnetty oleskelulupaa tai jos hän peruuttaa hakemuksensa ja hän vapaaehtoisesti poistuu maasta.

44 §

Muutoksenhakukielto

Työvoimatoimiston 10 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain pääasian yhteydessä.

Tämä laki tulee voimaan 2 päivänä tammikuuta 2006.

HE 166/2005

HaVM 26/2005

EV 214/2005

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri

Tuula Haatainen

Kotouttamislainsäädäntö: www.finlex.fi/fi/

LAHDEN KAUPUNGIN
MAAHANMUUTTAJAOPAS 1.2.2006
Päivittänyt ja koonnut:
Kari Kuusinen
Maahanmuuttajatyön koordinaattori
Sosiaalitoimen erityispalvelut
Sosiaali- ja terveystoimi

ALKUPERÄINEN VUODEN 2002 LAHDEN KAUPUNGIN
MAAHANMUUTTAJAOPAS:

Maahanmuuttajatyön koordinaattori
Lahden kaupunginkanslia

LATU maahanmuuttajille -projekti
Lahden kaupungin sosiaali- ja terveystoimi

Koonnut:
Niina Karjalainen
Maahanmuuttajatyön koordinaattorin yksikkö
Lahden kaupunginkanslia

Kustantaja:
Lahden kaupunki
LATU maahanmuuttajille -projekti

Kansikuva:
Rauli Nordberg

Lahden kaupungin painatuskeskus 2002